

Den danske Lov af ¹¹/₄ 1925 om Sikkerhedsforanstaltninger mod visse Personer, der udsætter Retsikkerheden for Fare,— fra retspsykiatrisk Synspunkt.

AF CHRISTIAN GEILL.

Loven af 11. April 1925 imødekommer forsaavidt de retspsykiatriske Krav, som den giver Adgang til at internere psykisk abnorme Individier, som hverken er sindssyge eller udpræget aandssvage. Medens der i Medfør af den endnu gældende Straffelovs § 38, 2. Stk. kan træffes Sikkerhedsforanstaltninger, som Regel Internering, overfor de udpræget aandssvage og de, der i Gerningens Øjeblik er sindssyge, forsaavidt de er farlige for den offentlige Sikkerhed, havde man tidligere ingen Mulighed for at sikre sig overfor de saakaldte mindre tilregnelige, som efter § 39 oftest idømtes en kortere Straf i Overensstemmelse med den forældede Gengældelsesteori, hvorefter en »mindre Tilregnelighed« — hvis man overhovedet kan tale om et Mellemled mellem Tilregnelighed og Utilregnelighed — betingede en ringere Skyld. Og dog var det længst erkendt, at skulde der overhovedet tænkes paa nogen Forbedring ved Straf, trængte de aandelige Undermaalere, som gik ind under § 39, netop til en særlig intensiv moralsk Belæring, som kun kunde tænkes at virke gennem en forlænget Straffetid. Det blev efterhaanden klart, at den Afvigelse fra den psykiske Norm, ofte ledsaget af en Nedsættelse af det intellektuelle Standpunkt, som i Reglen betingede Anvendelsen af § 39, som oftest var præget af etiske og moralske Defekter, som

ikke ene var Udslag af de rent exogene Momenter, som repræsenteredes af en forsømt Opdragelse, daarligt Exempel etc., men overvejende af endogene Momenter og hvilede paa en medfødt eller ialfald i Kraft af Anlægget tidlig udviklet Degeneration, som foraarsagede en kronisk Antisocialitet, og at hverken en kortere eller længere Frihedsstraf gavnligt kunde paavirke den paa en psykisk Abnormitet hvilende forbryderske Energi. Det blev endvidere klart, at den »nedsatte Tilregnelighed« som Regel repræsenterede en forøget Farlighed, rettet som den antisociale Tilbojelig-
 hed oftest var mod Person (Sædelighedsforbrydelse, hensynsløs Brandstiftelse med Fare for Menneskeliv, Voldsforbrydelse), idet dog nogle af de som farlige erklærede utilregnelige Lovbrydere — forsaavidt de ikke netop tilhorte de degenerative Individuers Kategori — senere helbrededes eller dog gik over i et Stadium, i hvilket deres Farlighed forsvandt, medens de allerfleste af de mindre tilregnelige ialfald under den sædvanlige, lidet individualiserede Straffafsoning uforandret bevarede den psykiske Abnormitet, som betingede deres Farlighed for Samfundet.

Efterhaanden som Sikkerhedstheorien er traadt mere og mere i Forgrunden indenfor Strafferetten, er Kravet om at undergive de psykisk abnorme en anden Art Straf, der vel, selv om den udstaas under lægelig Ledelse, kun i et forholdsvis ringe Antal Tilfælde kan ventes at tilvejebringe nogen varig Bedring, traadt mere i Baggrunden for Kravet om Internering under Lægebehandling. Medens *Goos'* Straffelovudkast gør det muligt at idømme psykisk abnorme baade almindelig Straf og Sikkerhedsforanstaltninger, kan Retten efter *Torps* Udkast enten bestemme, at den psykisk abnorme skal afsone Straffen i en særlig Anstalt eller Anstaltsafdeling, eller, hvis den finder, at Straf ikke er anvendelig, og den paagældende maa anses farlig for Retssikkerheden — og Sikkerhed ikke kan opnaas paa anden Maade, at han strax interneres. Ogsaa Kommissionen af 6. Novbr. 1917 og det i Rigsdagen fremlagte Regerings-

forslag lader Retten afgøre, om der paa den psykisk abnorme enten skal anvendes Straf under særlige Forhold eller Sikkerhedsforanstaltninger, eventuelt i en særlig Forvaringsanstalt.

Loven af 11. April 1925 er som bekendt en Nødlov, skabt under Pression af de stedse stigende Krav om Forholdsregler overfor Sædelighedsforbryderne — Forholdsregler, som ikke mentes at kunne afvente Straffelovsforslagets Vedtagelse — og med et enkelt særligt graverende Tilfælde, hvor den nu gældende Straffelovs Utilstrækkelighed var særlig fremtrædende, som Lejlighedsaarsag. Loven giver som bekendt Adgang til at træffe Sikkerhedsforanstaltninger ikke blot overfor sindssyge og udpræget aandssvage, men i det hele taget overfor Personer, hos hvilke »mangelfuld Udvikling, varigere Svækkelse eller Forstyrrelse af Sjælsevernerne — herunder seksuel Abnormitet — har givet sig Udslag i strafbare Handlinger — derunder Trudslar — der vidner om en nærliggende og alvorlig Fare for betydeligere Krænkelser af den almindelige Retssikkerhed ved Sædelighedsforbrydelser, grove Voldshandlinger, Brandstiftelse eller anden almenfarlig Forbrydelse«. Foruden Anvisning af Opholdssted eller Forbud mod Ophold paa bestemte Steder kan de paagældende idømmes »Tvangsindlæggelse eller Tilbageholdelse paa Anstalt eller Hospital«.

Medens § 1 ved Definitionen af de Tilstande, der kan føres ind under Loven, i sin Begyndelse benytter de samme Udtryk som Straffelovsforslagets § 18 og saaledes giver Plads for alle almenfarlige psykisk abnorme, kan den indskudte Sætning: »herunder seksuel Abnormitet« — trods Bevidstheden om Lovens egentlige Formaal — vække nogen Tvivl om, hvorvidt det er en Betingelse, at den seksuelle Abnormitet skal være et Udslag af en mangelfuld Udvikling, varigere Svækkelse eller Forstyrrelse af Sjælseverner, eller om enhver seksuel abnorm uden videre falder ind under Loven. Antagelig er det sidste Tilfældet, saaledes at der er tænkt saavel paa de Sædelighedsforbrydere, som efter

§ 75 eventuelt kan anbringes i en særlig for saadanne Personer indrettet Forvaringsanstalt, og paa saadanne vane-mæssige Sædelighedsforbrydere, som efter § 71 kan tages i Sikkerhedsforvaring i Arbejdshus. Men at der dog ogsaa fra juridisk Side i Begyndelsen har været nogen Tvivl herom, fremgaar af, at Anklagemyndigheden under en Sag mod en homoseksuel Sædelighedsforbryder den 26. Maj 1925 rettede Spørgsmaal til Retslægeraadet »om hvorvidt de af ham begaaede strafbare Handlinger maa antages at være Udslag af seksuel Abnormitet. I bekræftende Fald ud-bedes derhos en Udtalelse om, hvorvidt en saadan seksuel Abnormitet efter Retslægeraadets Formening i sig selv og uden Hensyn til dens Aarsager kan betegnes som en Forstyrrelse af Sjælsevnerne, jfr. herved Lov af 11. April 1925 § 1 i Begyndelsen, eller om dog i nærværende Tilfælde de begaaede strafbare Handlinger kan siges at være Udslag af mangelfuld Udvikling, varigere Svækkelse eller Forstyrrelse af Sjælsevnerne«. Da Loven af 11. April 1925 har til Formaal at sikre mod recidiverende Sædelighedsforbrydere i det hele taget, har Definitionen af »seksuel Abnormitet« i Øjeblikket mindre praktisk Betydning, men den vil sikkert faa det, naar Straffelovsforlaget i sin nuværende Form skal føres ud i Praxis. Det vilde føre alt for langt her at gaa nærmere ind paa det lægevidenskabelige Spørgsmaal, om hvorvidt en seksuel Abnormitet altid maa opfattes som en psyko-seksuel Abnormitet eller ej. Jeg skal senere komme tilbage til Spørgsmaalet, idet jeg kun her skal gøre opmærksom paa, at selv om Opfattelsen af Homoseksualiteten i mangt og meget har forandret sig i de senere Aar, maa den dog ligesom den anden Abnormitet, der giver Anledning til de hyppigste Sædelighedsforbrydelser, den seksuelle Hyperæsthesi, fra et retspsykiatrisk Synspunkt siges at falde ind under Psykopatia seksualis i videste Forstand. Men paa den anden Side maa det hævdes, at ikke enhver selv gentagen seksuel abnorm Handling er Udslag af en seksuel Abnormitet, idet der for en saadan maa kræves en vis nærmere

Forbindelse mellem Individets Psyke og den begaaede strafbare Handling. Denne kan være tvangsmæssig, den kan ogsaa kun være vanemæssig, men den maa først og fremmest være konstitutionel, afhængig af Individets hele Naturel, hvad enten Tilbøjeligheden er medfødt eller erhvervet i Kraft af en særlig Modtagelighed, saa at der i Virkeligheden er Tale om en Perversion og ikke om Perversitetshandlinger, udførte af et i det Hele umoralsk eller demoraliseret Individ.

Lovens Bestemmelse som foreløbig Oprydningslov mellem Sædelighedsforbrydere af enhver Kategori — hvad enten en fremtidig Straffelov vil henvise dem til Forsogsstraf, Internering i særlig Anstalt eller Sikkerhedsforvaring i Arbejdshus — fremgaar tydelig af § 1, 2. Stk., der bestemmer, at de i 1. Stk. nævnte Foranstaltninger ogsaa kan bringes i Anvendelse paa Personer, som forinden Lovens Ikrafttræden er dømte for en Sædelighedsforbrydelse, naar Sag derom rejses, inden der er forløbet et Aar efter Løsladelsen.

Da Loven giver Adgang til andre Sikkerhedsforanstaltninger end Internering, kan den vel ikke siges at være en ren Interneringslov, saaledes som den populært opfattes. Men dens væsentligste Betydning i retspsykiatrisk Henseende er dog netop den Mulighed, den giver til at internere psykisk abnorme, som hverken er sindssyge eller aandsvage. For de to sidstnævnte Kategorier er Loven forsaavidt overflodig, saa længe man har § 38, 2. Stk. at holde sig til. Men det er et Fremskridt, at Retten efter Lov af 11. April 1925 bestemmer Sikkerhedsforanstaltningernes Art, medens denne efter § 38 afgøres administrativt.

En Mangel har Loven i Sammenligning med Straffelovsforslaget, idet den foruden forskellige Forbud kun kender en Foranstaltning: Internering. Dette maa bevirke, at Sag ved psykisk (eller seksuel) abnorme maa rejses mod den paagældende efter Lov af 11. April 1925, subsidiært efter en eller anden Paragraf i Straffeloven. Retspsykiatrisk set

er det uheldigt, at Loven helt har udeladt det fra lægelig Side stillede Krav om Mulighed for Straf under særlige Forhold, som allerede *Torp* foreslog, og som gaar igen saavel i det senere Kommissionsudkast som i det i Rigsdagen fremsatte Straffelovsforslag. Denne Mangel kan forklares ved Lovens hele foreløbige Karakter, men da det kan have lange Udsigter med den nye Straffelovs Vedtagelse, kan der være Udsigt til, at Loven kan blive fornyet adskillige Gange i sin nuværende Form. Naturligvis kan man sige, at Samfundet staar sig bedst ved, at man strax internerer den farlige psykisk (eller seksuelt) abnorme. Men ser man Sagen fra dennes Standpunkt, maa det siges, at det jo ikke er umuligt, at man ved den Kurbehandling, som maa antages at foregaa i den Anstalt eller Anstaltsafdeling, hvortil den psykisk abnorme (ikke sindssyge eller udpræget aandsvage) blev henvist, i adskillige Tilfælde vilde kunne helbrede eller dog bedre den psykiske Abnormitet saa vidt, at der ikke længere kunde befrygtes strafbare Handlinger, som vidnede om en nærliggende og alvorlig Fare for betydeligere Krænkelse af den almindelige Retssikkerhed, og Internering altsaa undgaaes. Selv om Erfaringen har skabt en vis Pessimisme med Hensyn til Troen paa Sædelighedsforbrydernes Forbedring, eftersom der meget ofte ligger en medfødt eller erhvervet psykisk Degeneration med intellektuel og moralsk Defekt til Grund, saa kan det ikke overses, at en tidlig Indgriben nok kunde have Indflydelse hos adskillige Individuer, hos hvilke den seksuelle Abnormitet er opstaaet rent tilfældig paa Grund af en uheldig seksuel Paavirkning under Puberteten, og som derfor ikke paa Forhaand kan anses for upaavirkelige for Behandling. Netop ved seksuelle Abnormiteter spiller exogene Momenter en betydelig Rolle ved Siden af de endogene, og en Helbredelse eller Bedring ved en særlig Behandling er ingenlunde udelukket. Naturligvis kan en Specialbehandling af den internerede ogsaa finde Sted og finder ogsaa Sted, saaledes som Forholdene nu er ordnede. Men det er givet, at Udsigten til Helbredelse

under Interneringen er ringere, dels fordi denne finder Sted under andre Former end den særlige Straf, dels fordi Interneringen, hvor det da ikke drejer sig om en første Gang straffet, som ved mange Tilfælde har vist sig stærkt perverteret og farlig, som Regel først vil ske, naar den paagældende efter en Straf af sædvanlig Art er recidiveret en eller flere Gange. Naturligvis kan man ikke drage Slutninger her, efter at Loven har virket saa kort, thi naar der imellem de til Internering dømte findes flere, som har været straffede indtil 8—10 Gange, er det givet, at adskillige af disse vilde være blevne internerede tidligere, hvis der havde været Mulighed derfor. Men utvivlsomt vilde man dog ved nogle af dem have prøvet en Forsøgsstraf (under særlige Former), thi selv om Internering ikke er paa Livstid — ialfald til at begynde med — saa er Internering paa ubestemt Tid i sig selv en saa haard og deprimerende Foranstaltning, at den delvis vil hæmme Muligheden for Helbredelse. En ny Straffelov i Overensstemmelse med det forelagte Straffelovsforslag med dets fulde Mulighed for et frugtbart Samarbejde mellem Dommer og Retspsykiater og med Adgang til Forsøgsstraf for de psykisk abnorme i en særlig Anstalt eller Anstaltsafdeling vil utvivlsomt kunne indskrænke Antallet af dem, for hvilke Internering nu er nødvendig.

Men lad mig dog sige, at selv om Loven af 11. April 1925 er en Nødløvslov og vel som saadan har en ren foreløbig Karakter, saa er det sikkert ingenlunde uheldigt, at den maa fornyes nogle Gange for at den kan virke som Forsøgslov. Og et er ialfald givet allerede efter de nu vundne Erfaringer: den har haft en ikke ringe generalpræventiv Betydning — hvilket jo ogsaa vil kunne tyde paa, at ingenlunde alle Sædelighedsforbrydere er upaavirkelige. Naturligvis kan man ikke paavise dette ved Tal, thi den Omstændighed, at der nu kommer langt færre recidiverende Sædelighedsforbrydere til Bedømmelse end i Lovens første Aar, har selvfølgelig sin Grund i, at man, ikke mindst ved An-

vendelsen af § 1, 2. Stk., har faaet ryddet godt op mellem de vanemæssige Sædelighedsforbrydere. Medens Retslægeraadet i 1923 blev spurgt om 20 Sædelighedsforbryderes mentale Tilstand og i 1924 om 32's, steg Tallet i 1925 til 90 for i 1926 at falde til 60, et Tal, der ogsaa er naaet i 1927. De forholdsvis store Tal for de tre sidste Aar har vel delvis deres Aarsag i, at de Tilfælde, i hvilke Retslægeraadet høres, i det hele — uanset Loven af 11. April 1925 — er stigende, delvis ogsaa i, at Opmærksomheden overhovedet efter Loven i skærpet Grad er rettet mod Sædelighedsforbryderne. Men man har dog Indtryk af, at de mere tilfældige Sædelighedsforbrydere (berusede, gunstig Lejlighed, derunder Blodskamsforbrydere) er de overvejende, og givet er det, at man ikke har hørt fra adskillige, som efter tidligere Erfaringer regelmæssigt recidiverede.

At Lovens § 1, 2. Stk., tildels er fremgaaet af Hensynet til det enkelte Tilfælde, der var Lejlighedsaarsag til Lovens Fremkomst, og skulde give Hjemmel for en administrativ Internering i et særligt Tilfælde, er antageligt. Men Bestemmelsen er fra et retspsykiatrisk Synspunkt overmaade rationel, forsaavidt som den giver Mulighed for, om man saa kan sige, at gøre ialfald nogenlunde rent Bord mellem de habituelle Sædelighedsforbrydere. Og naar det fra juridisk Side skønnes forsvarligt at træffe en Bestemmelse, som giver Adgang til at indelukke Mennesker, som har sonet deres Skyld til Samfundet uden atter at forse sig, kan der fra retspsykiatrisk Side intet indvendes imod, at Samfundet sikrer sig overfor psykisk abnorme Sædelighedsforbrydere, som i Kraft af deres Abnormitet upaavirkede af den gennemgaaede sædvanlige Strafbehandling sandsynligvis hurtigt igen vil recidivere til Sædelighedsforbrydelse. Men det er givet, at den psykiske Abnormitets Natur maa være af en saadan Art og have givet sig saadanne Udslag, at et snarligt Recidiv næsten med Sikkerhed kan forudses.

Der findes i Loven af 11. April 1925 ingen udtrykkelig Bestemmelse om, at Sager af den Art, som omhandles i Lo-

ven, skal forelægges Retslægeraadet; kun siges det i § 2, at den paagældende ved Rettens Kendelse kan »anbringes paa et Sygehus eller et Sindssygehospital til nærmere Undersøgelse, naar Sagkyndige — efter Omstændighederne Retslægeraadet — erklære sig derfor«. Der er dog næppe Tvivl om, at alle Sager af saa vanskelig Natur og med saa vidtrækkende Følger som de, Loven omfatter, bør forelægges Raadet, om ikke for andet, saa ialfald for at faa en Ensartethed i Bedømmelsen, og de er sikkert ogsaa altid blevne det.

Da Retslægeraadet ogsaa før Lovens Ikrafttræden jævnlig foruden om sindssyges og aandssvages Farlighed ogsaa er bleven hørt om psykisk degenereredes Farlighed, navnlig da saadanne med ialfald periodisk optrædende psykiske Forstyrrelser, har det ikke altid været muligt at se, om der paatænkte at rejse Sag mod den paagældende Voldsmænd eller Brandstifter efter Loven. For de allerfleste og da navnlig for de seksuelt abnorme Forbryderes Vedkommende fremgik det dog som Regel tydeligt af Forespørgslens Form, eller det nævntes udtrykkelig, at det var paatænkt at rejse Sag mod vedkommende efter Lov af 11. April 1925. Forespørgslen var oftest stillet af Rigsadvokaten eller Statsadvokaterne, sjældnere af Politimestrene. I det Hele er Raadet i de siden Lovens Indtræden forløbne 2—3 Aar (til Udgangen af 1927) blevet spurgt om 97 Personer, ved hvilke der kunde være Tale om Lovens Anvendelse, for 5's Vedkommende gentagne Gange i Periodens Forløb. Der er i hvert Tilfælde blevet spurgt om den paagældendes mentale Tilstand, om hvorvidt han efter Raadets Formening var farlig for den almindelige Retssikkerhed, saaledes, at det maatte anses for paakrævet, at der blev truffet Sikkerhedsforanstaltninger imod ham, og i bekræftende Fald om disse burde bestaa i Internering, i saa Fald paa hvilken Anstalt, han burde anbringes. — En Del af de paagældende, navnlig da saadanne, som ikke var Retslægeraadet bekendte fra tidligere Sager, indlagdes til

Observation i et Sindssygehospital, før Raadet udtalte sig om dem.

75 af de 97 Personer, om hvilke Retslægeraadet spurgtes med Loven af 11. April 1925 for Øje, var sigtede for en af de i Loven omhandlede Forbrydelser (Røveri og Drab 1, Røveri 1, Vold 2, Drab og Brandstiftelse 1, Brandstiftelse 3, Trudsel om Brandstiftelse 1, Voldtægt og Forsøg derpaa 10, Forsøg paa Samleje med aandssvag Kvinde 1, Uterlighed mod voksne Kvinder 2, Uterlighed mod Pigebørn 21, Uterlighed mod Piger og Dreng 2, homoseksuel Uterlighed stigende til Præderasti 21, sadistiske Handlinger 1, Exhibition 8), medens det i 22 Tilfælde drejede sig om Sædelighedsforbrydere, som tænkes førte ind under Lovens § 1, 2. Stk., idet de hensad i Straffeanstalter eller fornylig var løsladte derfra, uden at være sigtede for nogen ny Sædelighedsforbrydelse, for en enkelt Vedkommende sigtet for Overtrædelse af Tilhold, for et Pars Vedkommende efter at være dømt ved Underretten inden Lovens Ikrafttræden og uden at have begyndt at afsone Straffen. Af disse 22 havde 1 begaaet Brandstiftelse og Voldtægt, 6 Voldtægt og Forsøg derpaa, 5 Uterlighed mod Pigebørn, 1 Uterlighed mod Dreng og Piger, 7 homoseksuel Uterlighed og 2 Exhibition.

Holder man de to Grupper ude fra hinanden, saa at I omfatter de 75 sigtede, II de 22 dømte, var Forholdet med Hensyn til de paagældendes mentale Tilstand følgende:

I. Af de for ikke- seksuelle Forbrydelser sigtede var 2 af Brandstifterne sindssyge (Melankoli-Alkoholisk Sindssygdom), den 3. aandssvag. Ogsaa han, som havde gjort sig skyldig i Trudsel om Brandstiftelse, led af degenerativ Sindssygdom. De 5 andre var alle udpræget psykisk degenererede Individuer, mere eller mindre ringe aandeligt udviklede, et Par endog aandssvage, dog ikke i en saadan Grad, at de kunde kaldes »udpræget aandssvage«. Ialfald de to for Vold sigtede var desuden meget drikkældige.

Af de for seksuelle Forbrydelser sigtede var 8 sindssyge, idet 1 led af degenerativ Sindssygdom (Ut.), 1 af encephalitisk Sindssygdom (Voldtægtsforsøg), 1 af organisk Sindssygdom efter Hjernelæsion (Voldtægtsforsøg), 3 af Alderdomsslovsind (2 Ut., 1 homoseksuel Ut.) og 2 af præsenilt Slovsind (1 Ut., 1 hom. Ut.). Aandssvage var 8 (1 Ut. med Dr. og P., 3 Ut., 2 hom. Ut., 2 Exhibition), let aandssvage 10, af hvilke 1 havde handlet under Indflydelse af Rus, (2 Voldtægtsforsøg, 4 Uterlighed, 2 homoseksuel Uterlighed, 2 Exhibition).

Mellem de øvrige 40 fandtes der mange aandeligt ringe udviklede Individuer, uden at de dog kunde karakteriseres som aandssvage. 1 led af Hysteri (gentagne Voldtægtsforsøg paa gamle Koner i Rus), 2 af Neurastheni (homoseksuel Uterlighed), 1 var stærkt sadistisk præget, 3 havde handlet under begyndende Senilitet (2 Uterlighed, 1 homoseksuel Uterlighed), 1 var noget slovet efter gennemgaaede Sindssygdomsanfald (Uterlighed), 1 let slovet efter alvorlige Hovedlæsioner (Uterlighed), 6 var kroniske Alkoholister (1 Uterlighed, 2 homoseksuel Uterlighed, 3 Exhibition), 3, der havde begaaet Voldtægtsforsøg, havde — iøvrigt ikke 1. Gang — handlet under Indflydelse af en Rus, men frembød i ædru Tilstand intet seksuelt abnormt, en 4. Voldtægtsforbryder havde ligesom en 1. Gang sigtet Uterlighedsforbryder og han, som havde begaaet Voldtægtsforsøg paa en aandssvag Kvinde, uden at være beruset handlet ud fra en forbigaaende seksuel Ophidselse. 2 yderst degenererede Individuer havde overfor Pigeboern, resp. Drengene begaaet Uterlighedshandlinger, som maatte betragtes som rene Pervertitetshandlinger og ikke som Udslag af nogen konstitutionel seksuel Abnormitet. De øvrige 17 erklæredes for psykisk degenererede og seksuel abnorme eller blot for seksuel abnorme, nærmere karakteriserede som seksuel hyperæsthetiske, (5), homoseksuelle, delvis ogsaa hyperæsthetiske (9), med pueril Seksualdrift (3).

II. Af de 22 Personer, som alle tidligere havde begaaet

Sædelighedsforbrydelse, men som ikke nu var sigtede for en ny Forbrydelse af denne Art, og hvis Sag toges op under Hensyn til § 1, 2. Stk., var 3 domte ved Underretten inden Lovens Ikrafttræden, 1 havde gjort sig skyldig i Overtrædelse af Forbud, 11 hensad endnu i Straffeanstalter, medens 7 nylig var løsladte efter udstaaet Straf (1 af disse var dog paany anholdt, sigtet for Tyveri og Bedrageri).

1 af dem var sindssyg (Voldtægt og Brandstiftelse), 2 aandssvage (Uterlighed og homoseksuel Uterlighed), 2 let aandssvage (Voldtægt), 1 i begyndende Senilitet (Uterlighed), 4 kroniske Alkoholister (Voldtægt 1, Uterlighed 1, homoseksuel Uterlighed 1, Exhibition 1), af hvilke de 2 (sidste) havde handlet under Indflydelse af en Rus, 1 (Voldtægt) havde begaaet sine Forbrydelser i en Rus. Hos 3 drejede det sig om simple Perversitetshandlinger (homoseksuel Uterlighed), hos 2 om rene Lejlighedsforbrydelser (Voldtægt). 6 erklæredes for seksuel abnorme (3 Uterlighed, 1 Uterlighed mod Dreng og Piger, 2 homoseksuel Uterlighed), handlende ud fra seksuel Hyperæsthesi, Homoseksualitet, pueril Seksualdrift. —

Naar det indtil Udgangen af 1927 har været p a a t æ n k t at føre 97 Tilfælde ind under Loven af 11. April 1925, og der dog kun indtil Udgangen af Juli 1927 er interneret 27 Personer efter Loven — et Tal, der muligvis nu er noget større, idet der dels er afsagt et Par Interneringsdomme efter 1. August og dels ikke alle de Sager, der har været forelagt Retslægeraadet inden Udgangen af 1927, endnu har funden deres Afslutning — er Grunden dertil naturligvis, at der i det overvejende Antal af Tilfældene ikke af Anklagemyndigheden er rejst Sag efter Loven, men enten principalt eller subsidiært efter en af de almindelige Straffelovsparagraffer, eller — og det gælder da navnlig for de under II nævnte — at Sag overhovedet ikke er rejst mod den paagældende. Netop Retslægeraadets Skøn har her skullet virke som en Art Filter. Det vilde være ganske formaalsløst at danne en Statistik af dette ganske uensartede Mate-

riale, der er forelagt Raadet af forskellige Anklagemyndigheder lige fra Politimestre til Rigsadvokaten. Og om Lovens Virkninger har Rigsadvokat *Goll* gjort Rede paa Kriminalistforeningens 20. Aarsmode, for de paagældende Højesteretsdomme Dr. juris *Troels Jørgensen* her i Tidsskriftet. Men det synes mig at have en vis retspsykiatrisk Interesse nærmere at analysere det usorterede Materiale, dels for at gøre Rede for de Principper, der ligger til Grund for Retslægeraadets Skøn, dels for nærmere at undersøge de Tilfælde, hvor den juridiske Afgørelse har afvejet fra det lægelige Skøn, idet det, da Interneringslovens Principper maa antages at ville overføres til den nye Straffelov, vil have Betydning for Retspsykiatrien her, hvor man arbejder med det hidtil uprovede Spørgsmaal om psykiske Undermaalers og seksuelt abnormes Farlighed, et Omraade, hvor de biologiske Synspunkter ikke kan holdes ude fra de sociale, og paa hvilket et Samarbejde mellem Dommere og Psykiater er nødvendigt, hvis der skal komme et godt Resultat, at se, hvorvidt den juridiske Afgørelse er i Overensstemmelse med det lægelige Skøn.

Som Regel har dette været Tilfældet, saaledes at Sag er bleven rejst mod de paagældende i Henhold til Loven, naar Retslægeraadet har udtalt sig for psykisk, resp. seksuel Abnormitet og Farlighed og anbefalet Internering, ligesom Landsretterne, resp. Højesteret i saadanne Tilfælde har dømt til Internering, medens paa den anden Side Sag ikke er bleven rejst efter Loven — men vel efter en eller flere af Straffelovens Paragraffer — naar Retslægeraadet har udtalt, at der ingen psykisk eller seksuel Abnormitet var tilstede. Det er væsentlig Afvigelserne herfra, der i det følgende skal omtales nærmere, forsaavidt de berører Raadets Afgørelser af de paagældende Personers mentale Tilstand og deres Farlighed for Retssikkerheden. Derimod er det Spørgsmaal, som undertiden af Anklagemyndigheden er rettet til Raadet, om den paagældende kunde henføres under Interneringsloven, ladet ude af Betragtning som faldende

udenfor Raadets Omraade. Dette maa selvfølgelig være begrænset ved Farlighedserklæringer og Anbefalinger af det hensigtsmæssigste Forvaringssted, medens det maa være Raadet uvedkommende, om Anbringelsen sker efter Interneringsloven, efter Straffelovens § 38 eller administrativt.

I. Ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om de paagældendes mentale Tilstand er — selvfølgelig — den psykiatriske Diagnose sindssyg og udpræget aandssvag i det Hele blevet respekteret fra juridisk Side, og de paagældende er blevne internerede administrativt eller i Henhold til § 38, 2, i et Sindssygehospital, resp. i en Aandssvageanstalt; kun en af encephalitisk Sindssygdom lidende ung Mand blev — sikkert fordi Diagnosen var ret ny og ukendt — interneret i Sindssygehospital efter Interneringsloven.

I to Tilfælde blev der dog ikke taget fuldt Hensyn til Retslægeraadets Skøn. Den ene var en 34aarig Mand, som — forsætlig eller uforsætlig — havde begaaet Brandstiftelse. Han var efter den observerende Overlæges Erklæring stærkt psykisk degenereret og reagerede paa forholdsvis smaa Genvordigheder med depressive Tilstande af kortere eller længere Varighed, hvorunder han foruden Trang til Selvmord havde udpræget Tilbøjelighed til Vagabondering og Spiritusmisbrug. Under Brandstiftelsen skønnedes han at have været i en saadan Depressionstilstand, var afgjort sindssyg under Arrestopholdet og i Sindssygehospitalet saa uligevægtig, at han ikke skønnedes at kunne klare sig ude i Livet, hvorfor Overlægen anbefalede hans Forbliven i Hospitalet, til han var kommen i relativ Ligevægt. — I Overensstemmelse hermed erklærede Retslægeraadet ham for et psykisk stærkt degenereret Individ, som ialfald periodisk var sindssyg, og besvarede Spørgsmaalet om, hvorvidt han var sindssyg, da Branden fandt Sted, og om han var farlig for den offentlige Sikkerhed bekræftende, idet Retslægeraadet maatte have al mulig Grund til at mene, at det kun vilde være muligt at holde et saa uroligt og uligevægtigt Individ i Hospitalet, saa længe det var nødvendigt for

hans Helbredelse, hvis han erklæredes farlig. Vestre Landsret afsagde imidlertid den 24. Novbr. 1925 følgende Dom: »Da Fængslede efter det om hans Sjælstilstand oplyste ikke kan henføres til de i Straffelovens § 38, 1. Stk. nævnte Personer, vil der ikke — ganske afset fra, hvorvidt det i Anklageskriftet under II anførte Forhold vil kunne henføres under Straffelovens § 281 eller under § 284 — kunne træffes de i Straffelovens § 38, 2. Stk. ommeldte Sikkerhedsforanstaltninger mod ham, og han vil derfor i saa Henseende være at frifinde for det offentlige Tiltale.«

Det andet Tilfælde angik en 61aarig ikke tidligere straffet Mand, som havde gjort sig skyldig i uterlig Behandling af Smaapiger. Efter den observerende Overlæges Skøn maatte han opfattes som »et paa Grund af den sig udviklende Senilitet aandelig svækket Individ«, og de af ham nu begaaede strafbare Handlinger »ses paa Baggrund af hans aandelige Alderdomssvækkelse«. Raadet maatte efter alt det foreliggende skønne, at han led af begyndende Alderdoms-sløvsind og udtalte sig for Farlighed og Anbringelse i et Sindssygehospital. Men ved Østre Landsrets Dom af 19. Maj 1926, der antagelig støttede sig til en Udtalelse fra Overlægen om, at hans mentale Svækkelsestilstand hindrede ham i at overveje sine Handlingers Betydning og Rækkevidde i samme Omfang, som et fuldtud normalt Individ var istand til det, idømtes han 2 Aars Tugthus under Hensyn til § 39. Sagen var dog ikke rejst mod den paagældende efter Interneringsloven, idet han ved Underretten var dømt efter § 38, 2. Stk.

Nu maa det indrømmes, at baade degenerativ Sindssygdom og Alderdomssløvsind er vanskelige Begreber at tumle med, idet den psykisk degenererede med sin Tilbojelighed til psykogen Reaktion og Hang til Periodicitet ofte saa at sige det ene Øjeblik er sindssyg, det andet ikke, og at Overgangen imellem Senilitet og Alderdomssløvsind er saa jævn, at Diagnosen senil Demens er ret vanskelig, og det er forstaaeligt, at Domstolen, hvor der er Uoverensstemmelse mel-

lem Retslægeraadets formelle Skøn og den sagkyndige Overlæges paa personlig lagttagelse hvilende Skøn, er tilbøjelig til at gaa efter det sidste; men netop i Sagen fra Vestre Landsret synes der ikke at have været nogen Uoverensstemmelse mellem de to Skøn.

Og det synes lidt vanskeligt at forstaa, at Seniliteten, selv om der ikke er udpræget Alderdomssløvsind tilstede, ikke maa føres ind under de psykiske Abnormiteter, Loven omfatter, den repræsenterer jo dog i høj Grad en »varig Svækkelse af Sjælsevnerne«. Den senile Demens og da navnlig den præsenile (arterioskleriske) begynder ofte ret tidligt og saa snigende, at den saa at sige kun ytrer sig ved en Svækkelse af Selvkontrollen, medens Sløvheden paa andre Omraader ikke er særlig udtalt. Derfor maa sent hen i Livet første Gang optrædende Sædelighedsforbrydelser opfattes som et Symptom paa at Seniliteten er begyndt. Straf synes her formaalsløs og Internering ved Farlighed indiceret. I et Tilfælde, hvor Raadet udtalte sig for begyndende Senilitet og Farlighed, dømte Østre Landsret (Dom af 23. Oktbr. 1925) da ogsaa til Tvangsindlæggelse paa Sundholm, og i et andet Tilfælde strandede Interneringssagen mod den paagældende kun paa, at han paa det daværende Tidspunkt (Aug. 25) efter Anklagemyndighedens Meddelelse formentlig ikke kunde anbringes paa en for ham egnet Anstalt. I et tredje Tilfælde havde en 63aarig, ikke tidligere straffet Mand gjort sig skyldig i Uterlighed (Befølinger) overfor nogle Drengene. Han var efter Amtslægens Udtalelse stærkt svækket af Sygdom i Forbindelse med Alder, havde haft svære Anfald af Angina pectoris, havde kronisk Bronchitis, uregelmæssig Hjerteaktion, forhøjet Blodtryk og Æggehvite i Urinen, led af Hovedpine, Svimmelhed og svækket Hukommelse. Retslægeraadet udtaler, at han var et legemligt og aandeligt svagt Individ, som havde begaaet sine Lovovertrædelser under Indflydelse af en begyndende Senilitet, og anbefalede, at Tiltale mod ham frafaldtes paa Betingelse af, at han undergaves Hospitalspleje og Til-

syn. Han blev imidlertid ved Vestre Landsrets Dom af 10. Febr. 1926 efter Straffelovens § 185 jfr. § 39 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder. Det maa dog tilføjes, at Retslægeraadet i en senere Udtalelse havde erklæret, at da man ikke kunde anse den legemlig syge og svage Sigtede som farlig for Retssikkerheden, naar han blot var under Tilsyn, kunde Raadet ikke anbefale, at han interneredes, og vel derfor havde Del i Ansvar for, at han ikke interneredes efter Loven. Paa den anden Side skulde man synes, at den indirekte Udtalelse om Farlighed, som Udtalelsen indeholder, burde have indiceret den »Anvisning af Opholdssted«, som Loven nævner.

Jeg skal i denne Sammenhæng ikke gaa ind paa de Tilstande af »mangelfuld Udvikling, varigere Svækkelse eller Forstyrrelse af Sjælsevnerne«, som falder udenfor Sinds sygdom og udpræget Aandssvaghed og væsentlig omfatter psykisk Degeneration (medfødt eller erhvervet) og de lettere Grader af Aandssvaghed, idet disse Tilstande skal omtales nærmere under Farlighedsspørgsmaalet, men skal anføre, at Afgørelsen om disse Abnormiteters Tilstedeværelse selvfølgelig er rent lægelig. Retslægeraadets Diagnose hviler foruden paa det i Sagens Akter tilvejebragte Materiale, derunder paa de i Justitsministeriets Cirkulære af 23. April 1912 — som er udstedt paa Retslægeraadets Foranledning — tilvejebragte Oplysninger, væsentlig paa den af Embedslægen afgivne Erklæring, i Tvivlstilfælde paa Observationserklæringen fra Overlægen ved et Sindssygehospital. Iøvrigt var en stor Del af de paagældende allerede Retslægeraadet bekendt fra tidligere Tid, ikke faa havde tidligere været indlagte til Observation, saa at man var kendt ogsaa med deres seksuelle Abnormiteter.

Ny var dog den formelle Afgørelse af om der fandtes en seksuel Abnormitet eller ej hos den paagældende, idet det maa antages, at seksuel Abnormitet efter Lovens Affattelse skal opfattes selvstændig og uden Afhængighed af de foregaaende Betingelser. Nu er det jo givet, at mange, der

gør sig skyldig i Sædelighedsforbrydelse, ikke er seksuel abnorme, men almindelige Lejligheds- eller Situationsforbrydere, som handler under en forbigaaende eller mere permanent Stimulering af Seksualdriften (visse Voldtægtsforbrydere, og Incestforbrydere). Og der findes ogsaa adskillige Sædelighedsforbrydere (som oftest Alfonser, Pengeafpressere, Voldsmænd), hvis Forbrydelser er Perversitets-handlinger, Udslag af en almindelig Demoralisation. Man maa i Virkeligheden for at anerkende Tilstedeværelsen af en seksuel Abnormitet kræve, at Forandringen i Seksualdriftens Styrke eller Retning er konstitutionel.

Som nævnt erklæredes en stor Del af Sædelighedsforbryderne for seksuel hyperæsthetiske. Naturligvis kan man her indvende, at da Seksualdriftens habituelle Styrke i høj Grad varierer hos de forskellige Mennesker, er det vanskeligt at sige, hvor det normale ender og det sygelige begynder. Tilmed er det jo givet, at adskillige Mennesker har en abnorm stærk Seksualdrift, men i Kraft af Modforestillinger forstaar at holde dens Udslag udenfor Straffelovens Omraade, medens andre mindre moralsk udstyrede giver efter for en normal Seksualdrifts Pres. Idet jeg iøvrigt med Hensyn til Spørgsmaalet om Hyperæsthesien maa henvise til, hvad jeg tidligere har skrevet om Sædelighedsforbrydere her i Tidsskriftet, skal jeg blot fremhæve, at det i alle Tilfælde, hvor Retslægeraadet erklærede den paagældende for seksuel hyperæsthetisk, drejede sig om en psychoseksuel Hyperæsthesi, sjældnere erhvervet gennem en Neurastheni eller Senilitet, oftest medfødt i Kraft af en konstitutionel Svaghed, en almindelig psykisk Degeneration forenet med nedsatte intellektuelle Evner, stigende fra ringe aandelig Udvikling gennem alle Aandssvaghedens Grader, og jevnlig vakt tillive ved tidlige skadelige seksuelle Indtryk, som efter deres Natur kan betinge, at Seksualdriften tillige antager en pueril Karakter. Det er naturligt, at ogsaa den konstitutionelle Hyperæsthesi ialfald første Gang kan give sig Udslag under den konstante Forøgelse,

som tilvejebringes ved en Rus. Af den medfødte konstitutionelle Svækkelses Grad, tildels ogsaa af en senere tilkommende Alkoholisme, afhænger det væsentlig, om den seksuelle Hyperæsthesi fremtidig skal give sig v a n e m æ s s i g e Udslag.

Det synes mig afgjort, at der ogsaa altid ligger en psykisk Degeneration til Grund for Homoseksualiteten. Trods den store Literatur, der er fremkommen paa dette Omraade, kan jeg ikke se, at der er skabt væsentlig nye Synspunkter angaaende Homoseksualitetens retslige Opfattelse, siden jeg sidst skrev om Sædelighedsforbrydere. Der er vel heller ikke nu andre end de rene Psychoanalytikere — og selv *Freud*, som i sine »Vorlesungen zur Einführung in die Psychoanalyse« (1916) stærkt hævdede de psykiske Tilfældigheders dominerende Indflydelse paa alle de seksuelle Afgivelser fra Normen, staar i sine sidste »Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie« (1926) paafaldende vaklende — som efter *Steinachs*, *Sands* o. a.s. Undersøgelser tør benægte Existensen af en medfødt paa heterogen Hormondannelse beroende og for al psykisk Behandling upaavirkelig Homoseksualitet. Naar imidlertid *Rohleder* samtidig med, at han — med Rette — af de homoseksuelles Række udskyder Individerne af den mandlige Prostitution, Pengeafpressere etc. ligesaavel som de, der i Kaserner, Fængsler, Skibe osv. faute de mieux gør sig skyldige i homoseksuelle Handlinger, saa stærkt accentuerer som sit Hoveddogme: »Der gives ikke nogen erhvervet Homoseksualitet, d. v. s. erhvervet homoseksuel Fornemmelse, idet der under de tilsyneladende erhvervede Tilfælde dog skjuler sig originære og medfødte, saa at man næppe begaar nogen Fejl ved paa Forhaand at anse ethvert Tilfælde af Homoseksualitet for medfødt«, saa svækkes dette hans Standpunkt betydeligt ved, at han samtidig indrømmer Existensen af en »Biseksualitet (psycho-sexuel Hermafrodisi)«, som han ligesom *Hirschfeld* vil beregne procentvis, som kan give sig periodiske Udslag, og som, hvis den homoseksuelle Procent ikke

er særlig høj, er tilgængelig for psykisk Behandling. Erfaringsmæssig maa man ialfald, indtil vi faar et sikrere biologisk Grundlag, regne med en erhvervet Homoseksualitet, som for sin Optræden foruden en Disposition, en konstitutionel Svaghed fordrer tilfældige seksuelle Indtryk i den unge Alder, oftest lige før eller under Puberteten. Den psykiske Svækkelse kan naturligvis erhverves ved en Neurastheni — ikke sjældent foraarsaget ved ekscessiv Masturbation, — men som Regel er den medfødt, ofte kombineret med seksuel Hyperæsthesi, idet begge er Udslag af den af stærk Labilitet ledsagede Svækkelse af Centralnervesystemet, som kaldes den psykiske Degeneration. Det er vel ogsaa berettiget at antage, at der maa ligge en Degenerationstilstand til Grund for den medfødte Homoseksualitet, thi hvad skulde bevirke, at et Individ var udstyret med Hormondannelse, der ikke svarede til hans Køn, uden Degeneration, og det synes lidt vanskeligt selv for de mest ivrige Biologer at hævde, at et medfødt homoseksuelt Individ er helt psykisk normal, selv om han som Regel tilhører »degénérées supérieures« og i Kraft af sin Slægtskultur og -moral holder sin perverterede Seksualdrifts Udslag udenfor en fornuftig Straffelovs Omraade.

En egentlig tvangsmæssig Handlen optræder sikkert kun hos de seksuel abnorme, naar den psykiske Svaghed er stærkere udpræget, saa at der i Virkeligheden er en egentlig Nervalidelse — oftest en Neurastheni — tilstede. De hetero-seksuelle Paræsthesier, af hvilke kun Sadismen kommer i Betragtning i denne Sammenhæng, idet Masochismen ikke giver sig kriminelle Udslag, og Fetischismens Fremtræden ikke vil have Interesse for Interneringsloven, er ikke stærkt repræsenterende i det foreliggende Materiale, der kun rummer ét Tilfælde af udpræget Sadisme, en 19aarig Mand, som i udstrakt Maalestok havde gjort sig skyldig i Mishandling af Børn under Ledsagelse af forskellige seksuelle Handlinger, og som ved Vestre Landsrets Dom af 13.

Marts 1928 paa Retslægeraadets Anbefaling dømtes til Inter-
nering paa Sundholm.

Men ogsaa for den homoseksuelle Paræsthesi Vedkom-
mende er Perversionen ofte saa stærk, at man maa tale om
Tvangsmæssighed, hvad enten nu den medfødte Grundtil-
stand har været særlig modtagelig (»biseksuel«), den skade-
lige Indvirkning særlig intens eller Tidspunktet for dens
Indflydelse særlig uheldig for den paagældende. I de aller-
fleste Tilfælde er Perversionen af Seksualdriften ikke stær-
kere end, at den kan hæves ved hensigtsmæssig (suggestiv)
Behandling, altsaa ogsaa ved Straf under særlige Forhold,
naar den kommer saa tidlig, at Abnormiteten ikke er ble-
ven konstitutionel og dens Udslag vanemæssige. En
stor Del af dem, der havde gjort sig skyldige i homoseksu-
elle Handlinger, havde da ogsaa ialfald tidligere haft nor-
male Konsforbindelser og fundet Tilfredsstillelse derved.
Bestaar dette endnu, saa at de homoseksuelle Udslag kun
sker lejlighedsvis, *faute de mieux* etc., kan den paagæl-
dende ikke anses for seksuel abnorm, men maa siges at have
gjort sig skyldig i Perversitetshandlinger og at være Straf-
objekt.

Det skal villig indrømmes, at det ikke altid har været
let at afgøre, om der i givet Tilfælde har været en seksuel
Abnormitet tilstede eller ej, at afgøre, om Seksualdriftens
Styrke maatte kaldes sygelig, og at sætte Grænsen mellem
Perversion og Perversitet. Ganske vist hviler Diagnosen i
sidste Instans paa Paavisningen af den sygelige Grundtil-
stand, men det kan jo ikke skjules, at den psykiske Dege-
neration, som hyppigst danner den sygelige Grundtilstand,
er et lidt uklart og elastisk Sygdomsbegreb, hvis Betydning
det ikke altid er let at faa anerkendt fra juridisk Side.

Mærkelig nok traf Anklagemyndighedens Tvivl om
seksuel Abnormitet det mest udtalte Tilfælde af Psychopatia
sexualis (Neurastheni) en 27aarig Mand, som i Løbet af
4 Aar var straffet 5 Gange for Uterlighed overfor Dreng-
e og nu paany havde gjort sig skyldig i en saadan Forbry-

delse. Retslægeraadet erklærede ham farlig for den offentlige Sikkerhed og anbefalede hans Anbringelse i Sikringsanstalten. Anklagemyndigheden fandt imidlertid, maaske fordi han navnlig blev kønslig opstemt ved Nydelse af Spiritus, ikke Grund til at anlægge Sag mod ham efter Interneringsloven. Han idømtes 8 Maaneders Forbedringshus, og der gaves ham i Medfør af Lov af 11. April 1925 § 6 Tilhold om ikke at nyde eller købe spirituøse Drikke. Kort efter Løsladelsen gjorde han sig imidlertid skyldig i Tyveri af Drikkevarer, hvorfor han ved Østre Landsret dømtes til Tvangsindlæggelse paa Sundholm.

I et andet Tilfælde synes det at være Diagnosen seksuel Hyperæsthesi, der har vakt Rettens Tvivl; muligvis har dog ogsaa Hyperæsthesiens mindre alvorlige Udslag været det afgørende for Udfaldet. Det var en 24aarig Mand, som 3 Gange tidligere var straffet for Sædelighedsforbrydelse, og nu havde været uterlig overfor en 53aarig Kvinde. Han angav allerede fra 10 Aars Alderen og mangfoldige Gange at have haft Samleje med Pigebørn og voksne Kvinder, kunde til enkelte Tider ikke styre sine Tilbøjeligheder. Han erklæredes for seksuel abnorm (lidende af seksuel Hyperæsthesi) og farlig, men idømtes ved Underretten 80 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost; han søgte senere Benaadning, idet han oplyste, at han under Arrestopholdet havde faaet den ene Testikel fjernet paa Grund af en Betændelse — det viste sig at dreje sig om et Hydrocele — hvilken Sygdom han mente havde haft Indflydelse paa hans forbryderske Tilbøjeligheder, hvilket dog ikke kunde erkendes.

At den usikre Grænse mellem Perversion og Perversitet kan bevirke Divergens mellem Lægeskøn og Afgørelse, viser følgende Tilfælde, hvor en 21aarig Mand, som 3 Aar iforvejen var straffet med Forbedringshusarbejde i 2 Aar for Omgængelse mod Naturen og uterligt Forhold overfor Drengene og unge Mennesker, paany havde gjort sig skyldig i lignende homoseksuelle Handlinger. Han angav, at han af og til havde haft Samleje med Kvinder og derved haft

fuld Tilfredsstillelse, men i de sidste 3 Aar tillige, navnlig naar han var under Paavirkning af Spiritus, at have følt Tilbøjelighed overfor Drenge. Retslægeraadet udtalte paa Grundlag af Amtslægens Erklæring, at »Sigtede var et seksuelt hyperæsthetisk Individ, hvis homoseksuelle Tilbøjeligheder særlig vakt ved Alkoholnydelse«, at han var farlig for den offentlige Sikkerhed og burde anbringes i den særlige Interneringsanstalt. Rigsadvokaten fandt imidlertid ikke, at der var tilstrækkelig Anledning til Anlæg af Sag efter Interneringsloven, men vel til i sin Tid at give ham Tilhold i Henhold til § 6.

Det synes i Virkeligheden ogsaa, at der kunde være Tvivl, om der i dette Tilfælde forelaa en Perversion af Seksualdriften, skønt det jo ikke er helt sjældent, at en latent tilstedeværende Homoseksualitet kun giver sig Udslag under Rusen.

Det andet Tilfælde angik en 46aarig Mand, som allerede i 15 Aars Alderen havde stjaalet og senere havde ført et vagabonderende Liv, været straffet for Tyveri, Belleri og ulovlig Omgang med Hittegods, endvidere for Forsøg paa Omgang med en Ko og for Exhibition. Han havde tilbragt en Del af sit Liv paa Fattiggaarden, hvor han for Tiden var, skildredes som drikfældig og demoraliseret, ringe aandelig udviklet. Han havde nu gjort et voldsomt Forsøg (Kværkning) paa Samleje med en 15aarig Pige, havde desuden været uterlig overfor nogle mindreaarige Piger. Retslægeraadet udtalte, at han var et i aandelig Henseende ringe udviklet, tidlig slovet, seksuelt hyperæsthetisk Individ og anbefalede ham til Internering paa Sundholm. Ved Østre Landsrets Dom af 14. Juni 1927 blev han imidlertid frifunden for Anklagemyndighedens principale Paastand om Undergivelse af Sikkerhedsforanstaltninger i Medfør af Interneringsloven og derefter i Medfør af § 168 jfr. § 46 under Hensyn til § 39 anset med Forbedringshusarbejde i 4 Aar. — Antagelig har Landsretten ikke tvivlet om Tilstedeværelsen af en seksuel Abnormitet, men ment, at der

kun kunde tillægges denne en underordnet Betydning i Forhold til den forhaandenværende almindelige Demoralisation. —

Hvad Farligheds spørgsmaalet angaar, skønnede Retslægeraadet, at alle de, der havde begaaet deres Forbrydelse (af ikke-seksuel eller seksuel Natur) under Forløbet af en Sindssygdom, var farlige for den offentlige Sikkerhed eller vel rettere den almindelige Retssikkerhed, en meget heldigere, men maaske noget rummeligere Betegnelse, men som ialfald er ret konform med den Opfattelse, Retslægeraadet har haft af Begrebet »den offentlige Sikkerhed«. Spørgsmaalet om Sindssyges fremtidige Farlighed kan naturligtvis kun besvares ud fra rent lægelige Synspunkter, alt efter Kendskabet til den forhaandenværende Sygdoms Form og Karakter og de foreliggende Erfaringer om dens videre Forløb og sandsynlige Udslag. Det er et Fortrin ved Loven, at den ikke absolut fordrer, at der forud for Farligheds-erklæringer skal være udført en farlig Handling, men at Trudslen herom kan være tilstrækkelig dertil. Thi der findes vel Sindssygdomsformer, som kun kan siges at medføre Farlighed, naar der alt er udført en for Retssikkerheden farlig Handling, særlig da den senile og præsenile Demens, den encephalitiske Sindssygdom etc., men der findes andre, f. Eks. Forryktheden og den degenerative Sindssygdom, hvor Trudsler kan være nok til at konstatere Farligheden.

Ej heller ved den egentlige (udprægede) Aandssvaghed volder Afgørelsen af Farlighedsspørgsmaalet særlig Vanskelighed. En aandssvag, der een Gang — oftest i Puberteten — har gjort sig skyldig i en alvorligere Sædelighedsforbrydelse eller i Brandstiftelse, maa absolut anses farlig for den offentlige Sikkerhed, idet han paa fri Fod efterhaanden vanemæssig vil fortsætte med Forbrydelser af samme Art, undertiden ogsaa udført paa samme Maade. Kun i 1 Tilfælde, hvor den paagældende havde gjort sig skyldig i en mindre alvorlig Sædelighedsforbrydelse (Exhi-

bition), skønnedes han ikke at være farlig, men Retslægeraadet anbefalede dog — af Bedringshensyn — at han anbragtes i en Aandssvageanstalt. I alle Tilfælde af udpræget Aandssvaghed undtagen et drejede det sig om en 1. Forbrydelse. Det ene Tilfælde angik en 48aarig aandssvag, som havde været straffet mange Gange, bl. a. 4 Gange for Sædelighedsforbrydelse. Han var allerede i 1903 af det kgl. Sundhedskollegium betegnet som »i ikke ringe Grad aandssvag« og burde sikkert have været interneret for længe siden, idet han hørte til den Kategori af aandssvage, som, naar de engang er bleve stemplede med § 39, uanset Straffens Unytte og det stadige Recidiv, vedblivende idømmes en forkortet Straf. Nu dømtes han efter Retslægeraadets Anbefaling af Højesteret den 26. April 1926 til Internering i en Aandssvageanstalt for arbejdsføre.

Det er overhovedet et af de mest fremtrædende Fortrin ved Interneringsloven, at den giver Mulighed for at uskadeliggøre de kun i ringere Grad aandssvage, som efter den nu gældende Straffelovs § 39, i Følge Princippet: mindre Tilregnelighed — mindre Straf, idømmes en mindre (kortere) Straf end den sædvanlige uanset, at den mindre Tilregnelighed oftest betyder en større Farlighed. Et typisk Exempel paa en saadan farlig — ialfald tilsyneladende — ikke udpræget aandssvag var en 41aarig Mand, hyppig straffet for Tyveri og Sædelighedsforbrydelse. Efter at han ved Under- og Overret uden Anvendelse af § 39 var idømt Tugthusarbejde i 4 Aar for et alvorligt Voldtægtsforsøg (for 3. Gang), havde jeg i 1915 haft ham til Observation og erklæret ham, iøvrigt i Overensstemmelse med Udtalelser fra 2 Embedslæger og Overlægen ved Sindssygehospitalet ved Aarhus, som havde observeret ham under tidligere Sager, for aandssvag og egnet til Anbringelse i en Anstalt for arbejdsføre Aandssvage. Højesteret udtalte imidlertid 20. Aug. 1915: »Efter Indholdet af den af vedkommende Overlæge afgivne Erklæring findes der ikke Foje til at antage, at Tiltalte ikke skulde være fuldt tilregnelig. Herefter og iøv-

rigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 8 Aar«. Senere havde han haft 2 Aars Tugthus for Tyveri og havde været sigtet for Forsøg paa Voldtægt, havde nu atter begaaet Tyveri og Uterlighed. Vestre Landsret dømte ham nu til Internering paa en Anstalt for arbejdsføre (Livø), hvilken Dom d. 27. Maj 1927 stadfæstedes af Højesteret.

Vanskeligheden ved at bedømme de i ringere Grad aandssvages — og iøvrigt ogsaa de udpræget aandssvages — Farlighed og dermed Spørgsmaalet, om de bør interneres eller ej, ligger ikke blot i, at de forskellige Kredslæger, hvis Skøn forelægges Retslægeraadet, anvender en forskellig Vurdering og en forskellig Nomenklatur ved Værdsættelsen af de paagældendes intellektuelle Evner (cfr. *Wildenskov: Aandssvaghed — Straffelovens § 38 — og Interneringsloven N. T. f. S. 1928 S. 1*), men ogsaa i, at der meget ofte er et betydeligt Misforhold mellem den intellektuelle og den moralske Defekt. Selv den mest minutiøse Intelligensprøve vil aldrig kunne give den fulde Vurdering af Spørgsmaalet om den aandssvages sociale Tilpasningsevne. Her maa man fra lægevidenskabelig Side lægge Vægten paa den Erfaring, at rent driftsmæssige Handlinger (Sædelighedsforbrydelser, Brandstiftelser, der som bekendt ogsaa ofte staar i Forbindelse med Seksualdriften) paa Basis af den mangelfulde aandelige Udvikling og den derpaa hvilende Suggestibilitet, naar den først træder frem i Puberteten — der jo iøvrigt ofte optræder sent — har en ikke ringe Tilbøjelighed til at blive vanemæssig. Ialfald er dette Tilfældet, hvor den let aandssvage medfødt eller erhvervet — ikke helt sjælden ved Forførelse i Puberteten — jævnlig paa Basis af en almindelig psykisk Degeneration — er seksuelt hyperæsthetisk. Drejer det sig imidlertid om kun i lettere Grad aandssvage, kan det næppe anses forsvarligt ved 1. Gangs Tiltale — forudsat at der da ikke ligger en større Mængde Forbrydelser forud for Opdagelsen — at

gaa ud fra, at Handlingen vil blive vanemæssig. Farlighedserklæringen maa derfor foruden paa den lægelige Erfaring om Aandssvaghedens Natur, særlig om den er kompliceret med almindelig psykisk Degeneration, støtte sig til den rent praktiske Erfaring om den paagældendes sociale Tilpasningsevne, saaledes som den i hvert enkelt Tilfælde har manifesteret sig. Foruden tidligere Straffe har her ogsaa den begaaede Forbrydelses Art og Gravitet Betydning, endvidere om den første Gang optræder i nær Forbindelse med Puberteten, samt endelig om Forbrydelsen er begaaet i en Rus, saa at det kan formodes, at den let aandssvage uden en saadan vilde kunne have holdt sin Seksualdrift i Tømme. Kronisk Alkoholisme maa derimod i al Almindelighed siges at forøge Farligheden.

Selvfølgelig kan der hos let aandssvage ligesom hos ikke aandssvage optræde seksuelle Handlinger, som maa siges at være tilfældige og ikke Udslag af nogen seksuel Abnormitet, og som derfor ikke — særlig hvis de optræder lidt senere hen i Livet — bevirker, at den paagældende maa anses farlig; derimod synes en Forsøgsstraf her anvendelig. Ved unge Individuer og mindre graverende Forbrydelser bør vel ogsaa Anbringelse under Værgeraad og Tilsyn (men ikke Tvangsopdragelse i Anstalt) proves. Men ialfald min Erfaring gaar ud paa, at man ogsaa ved i ringere Grad aandssvage, der begaar en alvorligere Forbrydelse under Puberteten, helst maa internere straks. Og denne Praksis har Retslægeraadet som Regel fulgt i sine Vota baade før og efter Interneringslovens Ikrafttræden.

I Overensstemmelse hermed udtalte Retslægeraadet sig for Ikke-Farlighed ved følgende Tilfælde af seksuelle Forbrydelser, begaaede af i ringere Grad aandssvage:

49aarig Mand — ej tidligere straffet — enkelte perverse seksuelle Handlinger — ej farlig — dømt under Hensyn til § 39 til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

20aarig Mand — ej tidligere straffet — Uterlighed mod

Pigeborn — ej farlig — betinget Dom paa 20 Dages Fængsel med sædvanlig Fangekost.

40aarig Mand — ej tidligere straffet — homoseksuel Uterlighed — ej farlig (Tilsyn anbefales) — betinget Dom paa 8 Dages sædvanlig Fangekost.

16aarig Dreng — ej tidligere straffet — meningsløs Uterlighedshandling — ej farlig.

22aarig Mand — tidligere 1 Gang begaaet ringe Uterlighedshandling — nu Exhibition — ej farlig. — Varetægt for Straf (§ 39).

I følgende Tilfælde havde Ikke-Farlighedserklæringen en noget anden Grund.

34aarig Mand — i 1917 straffet med 8 Mdrs. Forbedringshusarbejde for Forsøg paa Voldtægt (beruset), erklæredes da af Retslægeraadet for »et til Sindssygdom stærkt disponeret, i lettere Grad aandssvagt Individ, som paa en noget abnorm Maade paavirkes af Spiritus — nu atter Forsøg paa Voldtægt under Paavirkning af Spiritus. Retslægeraadet udtalte under Henvisning til sin tidligere Erklæring, at »da han kun under Indflydelse af Alkohol gør sig skyldig i Sædelighedsforbrydelse, og da der er hengaaet 8 Aar siden han sidst har gjort sig skyldig i en saadan, kan Raadet kun anse ham farlig for den offentlige Sikkerhed, naar han er beruset. Raadet kan derfor foreløbig ikke anbefale, at han interneres, men vel, at der gives ham Tilhold om ikke at maatte nyde eller købe spirituøse Drikke«. Der rejstes ikke Sag mod ham efter Interneringsloven, men han idømtes (H. R. 3. Dec. 1925) under Hensyn til § 39 Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

I et Tilfælde af Aandssvaghed i lettere Grad mente Retslægeraadet efter alt det foreliggende, særlig da den Omstændighed, at det drejede sig om ret alvorlige Uterlighedsforbrydelser mod adskillige Born, at maatte udtale sig for Farlighed og tilraade Anbringelse i en Aandssvageanstalt for arbejdsføre. Det var en 21aarig Mand, som stammede fra et daarligt Hjem (Faderen straffet for Tyveri), hvorfor

han 10 Aar gl. var fjernet derfra af Værgeraadet. Han skildredes som svagt begavet, ustadig til sit Arbejde, tilbøjelig til Rapserier, upaalidelig og løgnagtig, med ret stærk Konsdrift, som var rettet mod voksne Kvinder, men som han, da voksne ikke vilde indlade sig med ham, havde søgt tilfredsstillet ved Uterlighed overfor Smaapiger. Kredslægen fandt ham »sløvt ligeglad«. Binet og Simons Prover klarede han i enkelte Tilfælde op til det 15. Aar, i andre ikke engang til det 7. Kredslægen erklærede ham for »ikke udtalt aandssvag (Idiot)«, turde ikke betegne ham for mere end »meget ringe begavet«, men mente dog, at hans Defekttilstand nedsatte den Hæmning, der findes hos sjælssunde Personer«. Retslægeraadet skønnede derefter, at han var et i lettere Grad aandssvagt Individ, hvis Forbrydelser ikke kunde betegnes som Udslag af en egentlig seksuel Abnormitet, men muligvis foraarsagedes af en sent optrædende Pubertet. Underretten idømte ham imidlertid Forbedringshusarbejde i 1 Aar, idet den fandt, at der savnedes Hjemmel for at henføre ham til de i Straffelovens § 39 ommeldte Personer. Og Rigsadvokaten, hvem Sagen var forelagt, fandt ikke tilstrækkelig Anledning til Anlæg af Sag i Medfør af Interneringsloven. Dette var nu heller ikke Retslægeraadets Mening, idet man havde tænkt sig, at den paagældende som saa mange andre aandssvage for ham vilde have bedst af administrativt at blive anbragt i en Aandssvageanstalt til han havde overstaaet den aabenbart sene Pubertetsperiode. Sagen har imidlertid Interesse derved, at Dommen udtaler, at den paagældende ikke er »Taabe«, skønt Kredslægen i sin Konklusion aabenbart tager Sigte paa § 39 og Retslægeraadet siger, »let aandssvag«, idet Dommen aabenbart støtter sig til, at Kredslægen tidligere i Erklæringen kun betegnede ham som »meget ringe begavet«, idet man maa »lægge megen Vægt paa hans afbrudte Skolegang og det daarlige Hjem, han har levet i, og paa hele det Milieu, en Tjenestekarl paa Landet som oftest lever i«.

Ialfald viser Sagen dels hvor vanskeligt det kan være

at afgøre, hvorvidt seksuelle Udslag er fremgaaede af en konstitutionel seksuel Abnormitet (Hyperæsthesi) eller kun af en mere forbigaaende Exaltation af Seksualdriften, dels hvor rent skønsømmelig Afgørelsen er af det Spørgsmaal, om det foreliggende lave intellektuelle Standpunkt ene skyldes en paa endogene Aarsager hvilende Defektilstand, eller om de af Milieuet fremgaaede eksogene Aarsager, der repræsenteres af Hjem og Opdragelse, har den væsentligste Skyld i, at et oprindeligt ringe aandelig udstyret Individ præsenterer sig som grov intellektuel defekt. Naar den seksuelle Abnormitet er tvivlsom, og Sjælsevernernes mangelfulde Udvikling ikke er fuldt godtgjort, maa Spørgsmaalet om Farlighed hos tidligere ej tiltalte sikkert bestemmes ud fra rent sociale Synspunkter (mange eller alvorlige Forbrydelser). En — ikke afkortet — Forsøgsstraf vil være anvendelig, inden man ved Recidiv gaar over til Internering.

Hovedvanskelighederne ligger imidlertid i de Tilfælde, hvor den intellektuelle Defekt — det være sig let Aandsvagthed eller ringe aandelig Udvikling — er parret med ofte paa et fælles degenerativt Grundlag hvilende fremtrædende moralske Defekter. Vi møder her de psykisk degenererede store Flok, af hvilken de fleste er intellektuelt lavtstaaende, nogle endog udpræget aandssvage, medens mange er saa stemningsuligevægtige, impulsive, affektive, kort sagt saa psykisk abnorme, at de staa paa Grænsen af Sindssygdom og ved ringe Lejlighedsaarsag svinge over deri. Vi møder, foruden mellem Sædelighedsforbryderne, særlig mange af dem mellem Brandstifterne og Voldsforbryderne, navnlig da den psykiske Degeneration ofte er kompliceret med Alkoholisme. I Virkeligheden er de oftest som Følge af deres konstitutionelle Svaghed fra et retspsykiatrisk Synspunkt »farlige«, men er den aandelige Udvikling ikke saa ringe, at man kan sige, der er Aandssvagthed til stede, eller de psykiske Afvigelser ikke saa fremtrædende, at man maa tale om degenerativ Sindssygdom, synes det naturligt, at deres Farlighed og dermed følgende Egnethed

til Internering hovedsagelig maa bedømmes ud fra sociale Synspunkter, og det er rimeligt, at Domstolen lægger den overvejende Betydning for Interneringsspørgsmaalet i, hvilke farlige Handlinger den psykisk degenererede har udført. Vilde man internere alle psykisk degenererede Voldsmænd, især saadanne, hvis psykiske Afvigelser i alt væsentlig maa siges at bero paa rent karakterologiske Egenskaber, hvilende paa, hvad jeg andetsteds har kaldt social Degeneration, vilde man hurtig komme tilkørt med Anbringelsessted. Her, hvor man i Virkeligheden er kommen ind paa et Omraade, der indtages af de — ofte udelukkende eller væsentlig i Kraft af Milieuet — uforbederlige Vaneforbrydere, er man allerede langt udenfor det Omraade, hvor den specielt retspsykiatriske Bedømmelse har Vægt.

Saaledes idømte Højesteret d. 14. Juni 1927 en 40aarig Mand, som talrige Gange var straffet, bl. a. 2 Gange med Forbedringshusarbejde, for Tyveri, Belleri, Ran, Vold mod Politiet, og som nu under Paavirkning af Alkohol havde gjort sig skyldig i Vold, til Tvangsarbejde i 6 Maaneder og Alkoholpaalæg. Han var af Anklagemyndigheden principalt paastaaet dømt efter Interneringsloven, og Retslægeraadet havde — efter at have foraarsaget Indlæggelse til Observation — udtalt: »Da det af det oplyste fremgaar, at Fængslede vel er et noget ringe aandelig udviklet og psykisk degenereret Individ med stærk Hang til Alkoholnydelse, men hverken er aandssvag eller sindssyg, maa Raadet mene, at han, dersom han dommes til Internering, ialfald ikke vil være egnet til Anbringelse andre Steder end paa Sundholm.«

Men ogsaa indenfor det endnu utvivlsomt patologiske Omraade vil Anbringelser af de intellektuelt lavtstaaende degenerative Individuer utvivlsomt i Fremtiden volde store Vanskeligheder. Den nuværende Aandssvageforsorg raader over ganske anderledes paalidelige Metoder til Vurdering af Aandssvaghedens Grad end de skematiske Formler, der for Tiden er Fællesejendom, og det vil utvivlsomt i Fremtiden vise sig nødvendigt at give Retslægeraadet et sikrere

Grundlag for sin Bedømmelse end det, Raadet for Tiden maa bygge paa. Der vil herved næppe finde nogen Ændring Sted i Opfattelsen af de paagældende Individets Farlighed, men der vil utvivlsomt finde en betydelig Forskydning Sted i Vurderingen af deres mentale Tilstand og navnlig i Rettens Valg af Interneringssted. Thi Aandssvageanstalterne kan i Længden ikke være tjent med, at de psykisk degenerede med ringe eller vel endog uden videnskabelig paa-viselig Intelligensdefekt — de rene Psykopater om man vil — ved deres totale Mangel paa Evne til at lade sig disciplinere og deres stadige Tilbøjelighed til Undvigelse og Komplotstiftelse umuliggør Aandssvageanstaltens rolige Drift.

Sociale Synspunkter har utvivlsomt været overvejende for Rettens Afgørelse i følgende Tilfælde af i k k e s u e l Forbrydelse, af hvilke der kun i det første kunde være Tale om en ringe Grad af Aandssvaghed.

Det var en 21aarig ung Mand, som allerede i 11 Aars Alderen havde gjort sig skyldig i Tyveri og fra 16 til 19 Aars Alderen havde haft flere Forbedringshusstraffe for Tyveri. Han havde nu forøvet et røverisk Overfald paa en 71aarig Kvinde, hvem han gentagne Gange havde slaaet i Hovedet med en Kost og en Skammel. I 1920 havde jeg haft ham til Observation i Viborg og erklæret, at han hverken var sindssyg eller aandssvag, men et ringe aandelig udviklet Individ, hvis Opdragelse havde været forsømt, en Opfattelse, der ogsaa deltes af Kredslægen, der sidst havde observeret ham, medens Udtalelsen fra Straffeanstalten karakteriserede ham som »imbecil« og »upaavirket af Straffen«. Retslægeraadet udtalte: »Det fremgaar vel af Sagens Akter, at Fængslede hverken er sindssyg eller udpræget aandssvag, men saavel de foreliggende Lægeerklæringer som hele hans Livsførelse gør det utvivlsomt, at hans aandelige Standpunkt er saa lavt, at den maa henregnes til den Kategori af imbecile, paa hvilke Forsøgsstraf er anvendelig, men som, hvis de viser sig upaavirkelige for Straf, for Samfundets Sikkerheds

»Skyld bør anbringes i en Aandssvageanstalt.« Ved Østre Landsrets Dom af 10. Juni 1925 dømtes han til Tvangsindlæggelse i en Aandssvageanstalt. Han anbragtes paa Ebbesrødgaard, hvorfra han 3 Gange undveg; 2. Gang begik han en Del Tyverier, 3. Gang ligesaa og desuden en Brandstiftelse. Overlægen her udtalte, at han var »et kun i ringe Grad aandssvagt, men i høj Grad psykopatisk degenereret Individ med udpræget vagabonderende og forbryderske Tendenser«, og anbefaler ham til Anbringelse i Sikringsanstalten, hvilken Anbefaling Retslægeraadet tiltraadte. Ved Østre Landsrets Dom af 10. Dec. 1926, der stadfæstedes ved Højesterets Dom af 30. Maj 1927, anbragtes han i Sikringsanstalten.

En 20aarig Tjenestekarl, som havde gjort sig skyldig i Brandstiftelse, Drab og Tyveri, og som af Retslægeraadet — efter Observation i Sindssygehospital — erklæredes for arvelig disponeret, ringe aandelig udviklet og psykisk abnorm, men hverken aandssvag eller sindssyg og anbefalede til Internering i Sikringsanstalten, dømtes ved Vestre Landsrets Dom af 28. Marts 1928 til Tvangsindlæggelse i Sikringsanstalten.

En 26aarig Mand, tidligere straffet for Tyveri med Forbedringshusarbejde, havde nu gjort sig skyldig i Vold mod sin Fader, idet han i beruset Tilstand først havde søgt at »mase« hans Hoved med en Flaske og derefter skudt paa ham med en Salonriffel. Retslægeraadet erklærede ham for »et stærkt psykisk degenereret, ringe aandelig udviklet og driksfældigt Individ«. Han maatte anses farlig for den offentlige Sikkerhed og anbefalede til Internering i Sikringsanstalten. Østre Landsret fandt det imidlertid betænkeligt at statuere, at hans Tilstand havde givet sig Udslag i Handlinger, der vidnede om en saadan Fare for den almindelige Retssikkerhed, at der var Grund til at anvende Interneringsloven, og idømte ham Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaned, hvilken Straf Højesteret d. 1. Dec. 1927 forhøjede til

Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt til Paalæg efter § 6.

Ej heller i følgende Tilfælde mente Retten, at den paagældendes Farlighed var godtgjort. Det var en 17aarig Tjenestedreng, som siden sit 13. Aar havde været under Værgeraadsforsorg, idet han, der fra 8 Aars Alderen havde været ude at tjene, efterhaanden var bleven vanskeligere og vanskeligere at styre, egensindig og upaalidelig. Han havde 15 Aar gl. begaaet et Tyveri, men var bleven fritaget for at sættes under Tiltale mod at forblive under Værgeraadet. Han havde nu efter forudfattet Plan begaaet Indbrudstyveri hos en 54aarig Malkepige, som han vidste havde Penge. Da hun kom hjem og overraskede ham, greb han hende om Halsen, hvorved hun faldt om og døde, idet hendes Modstandskraft mod Kvælningen maa antages at have været noget nedsat paa Grund af en forhaandenværende Hjerne- lidelse. Retslægeraadet erklærede ham efter Indlæggelse til Observation i et Sindssygehospital for »et arvelig disponeret, stærkt psykisk degenereret Individ med Tilbøjelighed for Affektudbrud og impulsiv Handlen« og anbefalede ham som farlig for den offentlige Sikkerhed til Internering i Sikringsanstalten. Østre Landsret tog dog i den d. 3. Maj 1927 afsagte Dom ikke Anklagemyndighedens principale Paastand om, at han skulde interneres i den særlige Forvaringsanstalt paa Sundholm — Sundhedsstyrelsen havde fra raadet Sikringsanstalten — til Følge, men mente »efter det om Tiltaltes mentale Tilstand og øvrige Forhold oplyste ikke at kunne statuere, at de af ham begaaede Forbrydelser godtgør, at han frembyder en saadan nærliggende og alvorlig Fare for Retssikkerheden«, at der var Grund til Internering, men idømte ham efter Straffelovens §§ 188 og 243, jfr § 37, Forbedringshusarbejde i 6 Aar.

Medens Spørgsmaalet om de ikke-sindssyge eller -aands- svage Psykopaters Farlighed af og til har været forelagt Retslægeraadet, er dettes Medvirken ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om de seksuel abnormes, ialfald forsaa-

vidt som Abnormiteten ikke er kompliceret med egentlige psykiske Afvigelser, først ved Loven af 11. April bleven aktuel for Raadet. At den konstitutionelle Svaghed, der ligger til Grund for den seksuelle Abnormitet, som nævnt i sidste Instans hviler paa en psykisk Degeneration, er i dens Sammenhæng uden Betydning.

Naar der siden Lovens Ikrafttræden jævnlig er blevet spurgt Retslægeraadet om den, der har begaaet en Sædelighedsforbrydelse i en Rus, maa anses farlig for den offentlige Sikkerhed, er det som Regel, fordi der har været Mistanke om, at der ogsaa i ædru Tilstand har været en seksuel Abnormitet tilstede hos den paagældende. Den Slappelse af den moralske Hæmning, som er Rusens sædvanlige Følge, falder selvfølgelig udenfor den lægelige Bedømmelse, naar der ikke i ædru Tilstand er en sygelig Grundtilstand tilstede, og naar Retslægeraadet er bleven spurgt i 3 Tilfælde af Voldtægtsforsøg under en Rus, om den paagældende var farlig, har det utvivlsomt været for at faa oplyst, om Rusen som Følge af en sygelig Grundtilstand har haft et fra det sædvanlige afvigende Forløb. Der findes utvivlsomt en Del, som i ædru Tilstand kan holde abnorme seksuelle Tilbøjeligheder i Tøime, men som under Rusen giver efter. Det bliver da et Spørgsmaal, om det maa kræves, at der er en paaviselig Forbindelse mellem den sygelige Grundtilstand og den begaaede Forbrydelse, naar der iøvrigt ikke er Holdpunkter for Antagelse af en egentlig patologisk Rus. Retslægeraadets Skon blev i et saadant Tilfælde fulgt af Østre Landsret, men ikke af Højesteret.

Det var en nu 37aarig Tjenestekarl, som jeg i 1912 havde haft til Observation i Viborg — iøvrigt et af de særeste Tilfælde i min lange Observationspraksis. — Han var i 1909 bleven idømt 5 Aars Forbedringshusarbejde for i beruset Tilstand at have ovet Voldtægt mod en 67aarig uberygtet Enke; han angav — sikkert med Urette — at han var bleven provokeret af hende. 2 Maaneder efter, at han var bleven løsladt fra Straffeanstalten, havde han atter i

en Rus forøvet Voldtægt mod den samme gamle Kvinde. Faderen havde været meget drikfældig, Moderen overmaade lidsig, en Broder drikfældig og sindssyg, en Søster hysterisk. Selv var han ikke drikfældig. Han erklæredes for lidende af Hysteri og mindre modstandsdygtig under Rusen, idømtes 6 Aars Forbedringshusarbejde. Han var nu sigtet for i 1925 i en Rus at have begaaet Voldtægt mod en 67aarig Kvinde og for i 1922 at have forøvet Voldtægt mod en 71aarig. Retslægeraadet udtalte, at han var »et psykisk noget abnormt Individ, som paavirkes særlig stærkt af Alkohol, saa at han under Rusen vanskeligere end det normale Menneske under samme Forhold er i Stand til at modstaa forbryderske Impulser. Kun naar han er beruset, er han farlig for den offentlige Sikkerhed, og han bør derfor have Tilhold om efter udstaaet Straf ikke at nyde eller købe spirituøse Drikke«. Paa en fornyet Forespørgsel fra Rigsadvokaten svarede Retslægeraadet, at »han ogsaa uden at være under Indflydelse af Alkohol maa anses for et psykisk noget abnormt Individ, men at han dog kun, naar han er under Indflydelse af Alkohol, helt mister Herredømmet over sig selv«. Østre Landsret frifandt ham, der iøvrigt skildredes som ikke drikfældig, selv om han med store Mellemrum berusede sig, som en ualmindelig dygtig Arbejder, vellidt af alle og som en god Støtte for sin Moder, for Anklagemyndighedens Paastand om Internering, men Højesteret fandt d. 12. Maj 1926, efter de i Dommen nævnte Lægeerklæringer og under Hensyn til, at han to Gange tidligere havde gjort sig skyldig i Overtrædelse af Straffelovens § 168, at Betingelsen for Internering var tilstede, og dømte ham til Tvangsindlæggelse paa Forvaringsanstalten paa Sundholm.

Selv om den paagældende habituelt er seksuel abnorm, er det ikke givet, at han kan anses farlig, naar han kun gør sig skyldig i beruset Tilstand. I et Tilfælde, hvor en 39aarig Mand havde begaaet et Uterlighedsattentat i en Rus, erklæredes han vel for psykisk abnorm, men for ikke-farlig, idet han vel flere Gange i beruset Tilstand — sidst dog for 8

Aar siden —, men ellers ikke, havde begaaet en lignende Forbrydelse, saa at der var Grund til at antage, at hans seksuelle Hyperæsthesi kun under Rusen gav sig Udslag i forbryderiske Handlinger. I Overensstemmelse hermed straffedes han med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. Det viste sig imidlertid, at Retslægeraadet havde skønnet forkert, idet han et Aarstid senere uden at være beruset gjorde sig skyldig i en lignende Forbrydelse som tidligere, hvorfor han efter Retslægeraadets Anbefaling ved Østre Landsrets Dom interneredes paa Sundholm.

Ved Spørgsmaal om de seksuel abnormes Farlighed, maa man iøvrigt formentlig gaa ud fra følgende Grundbetragtninger. Medens det synes rimeligt, at det lægelige Skøn er det afgørende ved Spørgsmaal om sindssyges og udpræget aandssvages Farlighed, fordi Skønnet hviler paa psykiatriske Erfaringer, som Retsmagten savner Betingelser for at bedømme, og at det maa have en stor Indflydelse paa Afgørelsen af de Foranstaltninger, der maa træffes overfor Individder, som uden at være sindssyge eller udpræget aandssvage frembyder saadanne Afvigelser fra den psykiske Norm, at Spørgsmaalet om deres Straffegnethed ikke kan afgøres uden paa Grundlag af, at en biologisk Viden sammenholdes med de sociale Erfaringer, saa maa det samtidig indrømmes, at jo mindre udtalte de psykiske Afvigelser er, jo mere de sociale Momenter træder i Forgrunden, desto mindre Betydning maa det lægelige Skøn siges at have for Afgørelsen af Farlighedsspørgsmaalet. Men selv i de Tilfælde af konstitutionel seksuel Abnormitet, hvor den psykiske Abnormitet er mindst fremtrædende, findes der biologiske Momenter, som ikke kan undervurderes, og selv om de er saa svage, at de træde helt i Baggrunden for de sociale, staar de dog i Vekselvirkning med disse, som i første Række repræsenteres af Forbrydelsens Art og Gravitet og Recidivets Hyppighed, objective Momenter, hvis Betydning Lægen — vel ikke i Kraft af sin særlige Viden — har Betingelse for at kunne bedømme, i

anden Række af forskellige andre Momenter (Gerningsmandens Alder og personlige Forhold, hans Omgivelser etc.), hvis Bedømmelse for hans fremtidige Farlighed falder udenfor Lægens Omraade. Medens det lægelige Skøn over den seksuel abnormes Farlighed derfor ikke i noget Tilfælde bør savnes, har Lægen i disse Tilfælde med ringe psykiske Afvigelser ikke berettiget Krav paa, at Skønnet bliver taget fuldt gyldigt af Retsmagten.

I det Hele er dog ved Spørgsmaalet om seksuel abnormes Farlighed Anklagemyndighedens og Rettens Afgørelse kun meget sjældent afvejet fra Retslægeraadets Skøn. Saaledes dømtes 3 kroniske Alkoholister, af hvilke den ene 3 Gange tidligere havde gjort Attentat paa Smaapiger, medens de to andre 2, resp. 3 Gange havde gjort sig skyldig i homoseksuel Uterlighed, og som Retslægeraadet havde anbefalet til Internering, ved Vestre Landsret, resp. Højesteret til Tvangsindlæggelse i Forvaringsanstalten paa Sundholm, hvorfra den førstnævnte dog efter c. 2 Aars Ophold er løsladt paa Prøve, medens Anklagemyndigheden frafaldt Interneringssag mod 3 andre kroniske Alkoholister, som havde gjort sig skyldig i Exhibition, men som af Retslægeraadet erklæredes for ikke farlige.

Skulde der være Tale om nogen særlig Art af seksuel Forbrydelse, som paa Forhaand maatte udelukke Farlighed, skulde det være Exhibitionen (Fordansknin-gen »Udhaling«, som benyttes i Ugeskrift for Retsvæsen, kan jeg ikke forsonse mig med). Vel maa det indrømmes, at Exhibition jævnlig er forbunden med andre Udslag af seksuel Abnormitet — saaledes som ved Højesterets Dom af 3. Febr. 1926, hvor en 28aarig Mand, som for 7. Gang havde gjort sig skyldig dels i Exhibition og dels i Beføling af Smaapiger, paa Retslægeraadets Anbefaling interneredes paa Sundholm — og at den særlig hos aandssvage i Puberteten ofte er et første Afløb for en blivende seksuel Hyperæsthesi, der senere vil munde ud i langt alvorligere seksuelle Handlinger. Men de egentlige, habituelle Exhibitio-

nister, som ofte er Alkoholister og mister Herredømmet over sig under en Rus, og som ialfald efter den nye Straffelov antagelig vil ende i et Arbejdshus, maa dog nærmest siges at være ufarlige, selv om de vel nok kan siges at være skadelige, naar deres Objekter er halvvoxne Pigebørn. Som Undtagelse fra Reglen maa betragtes en 35aarig habituel Exhibitionist, som utallige Gange havde forset sig, og hvis Sager ikke mindre end 7 Gange i de sidste Aar havde været forelagt Retslægeraadet. Han var ganske sikkert ikke uden Forstaaelse af, at han begik noget ulovligt, men stode aabenbart paa, at han engang — sikkert med Urette — havde faaet Diagnosen Epilepsi hæftet paa sig. Han erklæredes af Retslægeraadet for farlig og interneredes ved Højesterets Dom af 19. Febr. 1926 paa Sundholm. Han er dog i 1927 udkreven derfra paa Prøve, og jeg er tilbøjelig til at tro, at Frygten for Internering nu, da han har mærket, det er Alvor, vil holde ham fra Recidiv.

For et Par homoseksuelle Forbryderes Vedkommende mente Retslægeraadet væsentlig af sociale Grunde (ringe Forbrydelse — sent Recidiv) at maatte udtale sig for Ikke-Farlighed. I det ene af disse Tilfælde, i hvilke den paa-gældende aabenbart var medfødt homoseksuel (effemineret), var det udførte Forsøg meget svagt, og der var hengaaet 3 Aar efter sidste Forbrydelse; der blev ikke rejst Sag. I det andet, hvor det utvivlsomt drejede sig om erhvervet kontrær Seksualfølelse (»Biseksualitet«), var der hengaaet 8 Aar siden sidste Sædelighedsforbrydelse; der blev ikke rejst Sag efter Interneringsloven.

Kun i et Tilfælde af seksuel Abnormitet, hvor en 19aarig Mand, som een Gang Aaret før havde været straffet med 60 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost for Uterlighed mod Smaapiger, atter havde gjort sig skyldig i lignende Handlinger, tog Højesteret ikke Hensyn til Retslægeraadets Farlighedserklæring, men idømte ham, der ved Vestre Landsret var dømt til Internering paa Sundholm, efter Anklagemyndighedens subsidiære Paastand Fængsel paa sæd-

vanlig Fangekost i 120 Dage. Retslægeraadet havde støttet sin Erklæring paa Amtslægens Udtalelse om, at han var »et slet begavet, aandelig uudviklet og degenereret Individ, noget sløv og ganske karakterløs«; men det maa indrømmes, at det lægelige Grundlag for en Farlighedserklæring her var noget svagt, og at Højesteretsdommen, der ikke fandt tilstrækkelig Føje til at anvende Interneringsloven, under Hensyn til bl. a. »Tiltaltes unge Alder¹⁾ og til, at de Forhold, hvori han havde gjort sig skyldig, i det hele har en mindre graverende Karakter end de Forhold, for hvilke han blev dømt i 1924«, er fuldtud forstaaelig.

Sluttelig skal nævnes et Tilfælde, hvor Retslægeraadet ændrede sin Farlighedserklæring under Sagens Gang. Det var en 50aarig Mand, som for 3. Gang havde gjort sig skyldig i uterlig Adfærd overfor Drengene og unge Mennesker. Fængselslægen havde erklæret ham for et i høj Grad psykisk degenereret Individ med stærke homoseksuelle Tilbøjeligheder, opstaaede i den tidlige Barndom. Retslægeraadet erklærede ham farlig, og der rejstes Sag mod ham efter Interneringsloven. Men forinden Domfældelsen blev der under Forløbet af en Brokoperation foretaget dobbeltsidig Kastration paa ham. Paa fornyet Forespørgsel anbefalede Retslægeraadet efter Omstændighederne, at Internering stilledes i Bero paa Betingelse af, at han sattes under Tilsyn. Han vides endnu ikke — efter 2 Aars Forløb — at have forset sig. —

II. Naar jeg, uagtet § 1, 2. Stk. maa siges at have udspillet sin Rolle, og at de trufne Afgørelser ikke kan ventes at faa Betydning for en ny Straffelov, mere udførligt omtaler de herunder førte Tilfælde, er det, fordi Afgørelserne her hviler paa et noget andet Grundlag end de, der er trufne for de efter § 1, 1. Stk. hørende.

Et Tilfælde hører ikke egentlig hjemme her, men er med-

¹⁾ Udhævelserne overalt af mig.

taget, fordi det ikke stod Retslægeraadet klart, om der skulde rejses Interneringssag mod den paagældende efter § 1, 2. Stk. eller efter § 1, 1. Stk., idet han var sigtet for en ny Sædelighedsforbrydelse, som han dog benægtede; det var den noksom bekendte 50aarige Mand, hvis Sag gav Anledning til Lovens Fremkomst, idet Højesteret havde kendt hans administrative Internering ulovlig. For Retslægeraadet havde Tilfældet principiel Betydning, idet det var det første, der førte til en Udtalelse om seksuel abnormes Farlighed, væsentlig støttende sig til sociale Grunde. Retslægeraadet havde d. 25. Oktbr. 1924 erklæret: »Da det af det i Sagen oplyste fremgaar, at N. N. vel hverken er sindssyg eller aandssvagt, men et psykisk degenereret Individ, lidende af udpræget seksuel Hyperæsthesi, som giver sig Udslag i hyppige samfundsfarlige Forbrydelser, og som han — trods gentagne Straffe — er ganske ude af Stand til at beherske, skønner Raadet, at han maa anses farlig for den offentlige Sikkerhed.«

To andre Tilfælde hører neppe hjemme i det Materiale, der her omhandles. Det ene angik en 28aarig Mand, som havde begaaet Voldtægt etc., hvorfor han før Lovens Ikrafttræden var bleven idømt 5 Aars Forbedringshus; han opholdt sig nu i et Sindssygehospital (Arrestpsykose paa degenerativ Basis), og det paatænktes at rejse Interneringssag mod ham. Paa Retslægeraadets Anbefaling overflyttedes han administrativt til SIKRINGSANSTALTEN efter — ogsaa i ikke sindssyg Tilstand — at være erklæret farlig for den offentlige Sikkerhed.

Den anden, en 28aarig Mand, som havde gennemgaaet 2 Straffe for homoseksuelle Forbrydelser og nu før Lovens Ikrafttræden var idømt 4 Aars Forbedringshus for lignende Forbrydelser, erklæredes paa Basis af en tidligere Observationserklæring for aandssvag og dømtes ved Højsterets Dom af 21. Septbr. 1925 til Tvangsindlæggelse paa en Aandsvageanstalt.

De andre 19 havde helt eller delvis afsonet den dem for

den begaaede Sædelighedsforbrydelse idømte Straf, uden at have begaaet eller haft Lejlighed til at begaa noget Nyt. I et af Tilfældene havde den paagældende dog overtraadt et Tilhold om ikke at maatte nyde Spiritus.

Om mere fremtrædende mentale Abnormiteter kunde der naturligvis i disse Tilfælde ikke være Tale. Dog erklæredes en talrige Gange for Tyveri og Sædelighedsforbrydelse, deraf 2 Gange med Forbedringshusarbejde, straffet 25aarig Mand, om hvem der under hans tidligere Ophold paa den Kellerske Aandssvageanstalt var udtalt, at »hans Intelligensalder skønnedes at være 5—6 Aar under hans virkelige Alder«, for a a n d s s v a g og farlig, og han interneredes ved Højesterets Dom af 31. Marts 1926 i en Aandssvageanstalt.

To var i ringere Grad a a n d s s v a g e. Den ene, som havde gjort sig skyldig i gentagne Voldtægtsforsøg, havde været indlagt til Observation efter sidste Straf, under hvilken han havde ønsket foretaget Kastration paa sig — hvilket Ønske han dog snart igen havde frafaldet. Han interneredes ved Østre Landsrets Dom paa Livø (hvorfra han senere er overflyttet til Forvaringsanstalten paa Sundholm).

Den anden var en 19aarig Mand, som afsonede en Straf paa 80 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost for Tyveri og Bedrageri. Han var kort forinden, han havde gjort sig skyldig heri, bleven løsladt fra Straffeanstalten, hvor han havde afsonet 1 Aars Forbedringshusarbejde for Forsøg paa Voldtægt og flere Uterlighedshandlinger. Han var Søn af en drikfældig Fader, svagt begavet, tidlig tyvagtig og vagabonderende, havde været under Værgeraadsoversorg og paa Opdragelsesanstalt. Retslægeraadet udtalte, at »selv om den moralske og etiske Defekt hos Domfældte er mere fremtrædende end den intellektuelle, godtgør hans hele Levesæt tilstrækkelig, at han maa karakteriseres som i lettere Grad a a n d s s v a g, og at han maa anses farlig for den offentlige Sikkerhed«. Det anbefalede derfor, at han interneredes i en Aandssvageanstalt for arbejdsføre. Justitsministeriet var

dog enig med Rigsadvokaten i, at der ikke skulde anlægges Sag mod ham efter Lov af 1. April 1925 § 1, 2. Stk.

Grunden til, at Afgørelsen ikke fulgte Retslægeraadets Anbefaling, var neppe den, at man fra juridisk Side har næret Tvivl om Retslægeraadets Berettigelse til i dette Tilfælde at stille Diagnosen Aandssvaghed. Ganske vist havde Kredslægen, der tidligere havde observeret ham, ment at maatte give hans forsømte Opdragelse Skylden for hans intellektuelle Mangler. At en saadan alt fra Barndommen havde været tilstede, var dog uomtvistelig, selv om man maaske nok med omtrent lige megen Ret kunde kalde ham Psykopat med ringe udviklet Intelligens som let aandssvag med stærke moralske Defekter. Naar Retslægeraadet imidlertid maatte mene, at han var farlig for den offentlige Sikkerhed, var det selvfølgelig kun delvis ud fra den psykiatriske Erfaring, at Handlinger af ganske samme Natur som den begaaede — særlig Sædelighedsforbrydelse og Brandstiftelse — let gentager sig hos selv let aandssvage Individuer, men ogsaa delvis af de sociale Hensyn, at det drejede sig om et Individ, hvis hele Levesæt vidnede om Demoralisation, og som, da han dømtes 1. Gang, alt havde adskillige Sædelighedsforbrydelser bag sig, deriblandt en, som havde en yderst farlig Karakter, idet han havde hugget en ganske ung Pige i Hovedet med en Hammer i den Hensigt at bedøve og voldtage hende. Hvis hans Sag, for han dømtes til Forbedringshus, havde været forelagt Retslægeraadet, er jeg tilbøjelig til at tro, at man alt da havde erklæret ham farlig og tilraadet Internering i Stedet for at anbefale Forsøgsstraf.

Snarere har man ment, at de biologiske Momenter i dette Tilfælde ikke havde en saadan Vægt, at de sammenholdt med de sociale Hensyn og da vel særlig det, at han, som kun en Gang var straffet for Sædelighedsforbrydelse, skønt han havde været paa fri Fod i nogen Tid (rigtignok kun et Par Maaneder), ikke var recidiveret til Sædelighedsforbrydelse. Afgørelsen har Interesse, fordi den er et Eksempel

paa den Skønsomhed, hvormed man baade fra Justitsministeriets, Anklagemyndighedens og Domstolenes Side er gaaet frem, og ogsaa har maattet gaa frem i disse Sager efter Lovens § 1, 2. Stk. Ialt blev kun 4 af de 16 ikke sindsyge eller aandssvage Sædelighedsforbrydere, paa hvilke der var Tale om at anvende § 1, 2. Stk., internerede. Om man har været for forsigtig i sine Afgørelser, kan vel neppe have vist sig endnu.

Af de 16 erklærede R. R. de 3, som alle gentagne Gange var straffede for homoseksuelle Handlinger, og af hvilke den ene var løsladt efter udstaaet Straf, for perverse men ikke seksuel (psykisk) abnorme. Ogsaa 2 Voldtægtsforbrydere — 23, resp. 21 Aar gl. — som gentagne Gange havde været straffede for denne Forbrydelse og nu afsonede lange Tugthusstraffe, erklærede R. R. for ikke seksuelt abnorme.

Om en tredje Voldtægtsforbryder, som afsonede en Forbedringshusstraf paa 6 Aar for i beruset Tilstand at have øvet Voldtægt mod en 72aarig Enke, og som iøvrigt tidligere — for 14 Aar siden — havde været straffet under Hensyntagen til § 39 for Voldtægt overfor en gammel Kone, udtalte R. R., at han var »et noget degenereret Individ, hvis Kønndrift særlig vækkes ved Nydelsen af Spiritus; da han kun under Paavirkning af Spiritus kan siges at være farlig for den offentlige Sikkerhed, kan R. R. anbefale, at han faar Tilhold om ikke at nyde eller købe Alkohol.« I Overensstemmelse hermed gav Justitsministeriet ham ved Løsladelsen Tilhold efter § 6.

Ogsaa for en Uterlighedsforbryders Vedkommende maatte R. R. udtale sig for Ikke-Farlighed. Det var en 39aarig Mand, som var straffet mange Gange, deraf 5 Gange for uterligt Forhold, sidst i 1922 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar samt Paalæg om Afhold fra Spiritus i 5 Aar, idet han, der var ret drikfældig, hver Gang havde begaaet sine Forbrydelser i en Rus. Han løslodes d. 7. Maj 1924, men fik i Juli samme Aar en Dom paa 60 Dages Tvangsarbejde for Overtrædelse af Spiritusforbud. Det samme var Tilfæl-

det i November 1924. Han løslodes d. 12. Jan. 1925 og havde, saavidt vidstes, senere været fuldstændig afholdende og ernæret sig hæderlig som Brodkusk. R. R. udtalte (16. Juni 1925): »Da det har vist sig, at N. N. siden sin Løsladelse efter sin Straf for Sædelighedsforbrydelse ikke har gjort sig skyldig i nogen saadan, uagtet han flere Gange har været beruset, kan Faren for Tilbagefald ikke siges at være nærliggende, og Raadet maa derfor anbefale, at Spørgsmaalet om hans Internering foreløbig stilles i Bero«.

For Ikke-Farlighed udtalte R. R. sig endvidere i et Tilfælde, hvor der var Tale om Sikkerhedsforanstaltninger overfor en 39aarig Mand, som for næsten et Aar siden havde afsonet en Straf af 4 Aars Tugthus efter gentagne Gange at have gjort sig skyldig i Vold, Trudser og alvorlige homoseksuelle Sædelighedsforbrydelser. Hans Sag havde i December 1921 været forelagt R. R., som da havde udtalt, at »da han vel er et ringe aandeligt udviklet, psykisk degenereret og ved habituel Alkoholmisbrug yderligere brutaliseret Individ, som hverken er sindssyg eller aandssvag, savner Raadet Kompetence til at udtale sig om hans Farlighed«. Straffeanstaltens Læge havde erklæret, at han »paa fri Fod stadig vilde være meget farlig for den offentlige Sikkerhed«. R. R. mente imidlertid nu at maatte udtale: »Da N. N. kun synes at begaa Forbrydelser, naar han er under Paavirkning af Alkohol, og da han i det siden Løsladelsen fra Straffeanstalten forløbne Aar ikke ses at have begaaet noget ulovligt, kan Raadet ikke anbefale, at der foreløbig træffes Sikkerhedsforanstaltninger overfor ham.« I Overensstemmelse hermed gav Justitsministeriet ham Tilhold om ikke at nyde eller købe spirituose Drikke.

Det er højst sandsynligt, at R. R., hvis denne Mand havde været tiltalt for en ny Forbrydelse, vilde have erklæret ham for farlig og anbefalet Internering, uanset at hans Forbrydelser kun blev begaaet i en Rus, hvorunder hans homoseksuelle Tilbojeligheder kom for Dagen, thi hans Praktik

var — vel nok under Indflydelse af hans psykiske Degeneration — saa utiltalende (Pædicatio, oralt Coitus), at han burde holdes afspærret fra Samfundet.

Men netop ved disse Tilfælde af seksuel Abnormitet, hvor der er Tale om Anvendelse af § 1, 2. Stk., har der været en Del nye Synspunkter, som spiller en stor Rolle ved Siden af de biologiske og sociale, som er afgørende for de for nye Forbrydelser tiltaltes Farlighed og Internering. Det er selvfølgelig disse Synspunkter, man kunde maaske kalde dem de humane, først og fremmest da det, at det ikke som ved § 1, 1. Stk. drejer sig om Valget mellem Internering og Straf, men mellem Internering og Frihed, som har vakt Betænkeligheder, da Loven blev formel, og som kun er vegne for Forstaaelsen af, at man befandt sig i en Nødtilstand, hvor man maatte handle hurtigt for at sikre Samfundet mod de recidiverende Sædelighedsforbrydere. Naturligvis maa man her ved Mennesker, der har afsonet en mindre eller større Del eller endog hele den dem idømte Straf, have en til Vished grænsende Sandsynlighed for, at de vil recidivere, før man erklærer dem farlige og internerer — hvad der ialfald i denne Sammenhæng er det samme. Og Betænkeligheden maa blive desto større, jo mere af Straffen, der er afsonet. Kun i forholdsvis ringe Grad kan man her bygge paa de rent psykiatriske og biologiske Erfaringer, fordi de psykiske Afvigelser i disse Tilfælde af ukompliceret seksuel Abnormitet kun sjældent er fremtrædende og ikke direkte virker ind paa de sociale Synspunkter, der repræsenteres af Forbrydelsens Art og Gravitet og Recidivets Hyppighed, eller staar i Relation til dem, der repræsenteres af den paagældendes Alder og øvrige personlige Forhold. Og selv disse maa træde tilbage i Betydning i Forhold til Overvejelserne om Muligheden af en netop ved denne Strafbehandling tilvejebragt Forandring i den paagældendes Tanke- og Handlesæt og Sandsynligheden af, hvorledes hans Milieu vil forme sig efter endt Straf, Overvejelser, der ialfald delvis har fundet deres Løsning

for dem, der alt i nogen Tid har været paa fri Fod, samt endelig — og vel ikke mindst — til Bevidstheden om Inter-neringstrudslens generalpræventive Virkning og dennes Manifestation hos den paagældende. Af Betydning er her maaske navnlig Udtalelserne fra Fængslet, hvor den paa-gældende afsoner Straffen, Udtalelser som, forsaavidt de er af lægelig Natur, altid burde være tilvejebragte, inden R. R. hortes. Selv herved kan man dog ikke vente, at den retlige Afgørelse altid falder sammen med R. R.s Skøn, idet dette savner Competence til fuldt at bedømme alle de sociale og humane Hensyn, som er afgørende for Retsmagten.

Skont Exhibitionister som nævnt i Almindelighed ikke kan anses farlige, var Sagen dog i et af de to Tilfælde, hvor Spørgsmaalet om en saadan forelagdes R. R., noget tvivlsomt. Han, som var 51 Aar gl., var talrige Gange straffet for Exhibition, deraf 4 Gange med Forbedringshus; han havde i den nærmeste Fremtid afsonet sin Straf. Da der ikke forelaa nogen Lægeerklæring om ham, siden han for 16 Aar siden havde været observeret, forlangte R. R. en Udtalelse fra Fængselslægen, der mente, at Paalæg om Totalafholdenhed og Paalæg om ikke at færdes i offentlige Parker etc. vilde være tilstrækkelig til at forhindre Recidiv, og i Overensstemmelse hermed udtalte R. R., at »da det efter det nu oplyste maa antages, at Fængslede, der er kronisk Alkoholist, kun begaar sin Lovovertrædelse under Paa-virkning af Spiritus, kan R. R. kun anse ham for farlig for den offentlige Sikkerhed under saadanne Forhold. R. R. kan derfor ikke anbefale, at han interneres, men vel, at der gives ham Paalæg, som af Fængselslægen angivet.« De nævnte Tilhold blev da givet ham ved Løsladelsen.

Den anden Exhibitionist, om hvilken R. R. siden 1912 adskillige Gange havde udtalt sig, var en 48aarig Mand, som var straffet 6 Gange for Krænkelser af Blufærdigheden og for Tiden afsonede en Fængselsstraf herfor. Han havde gentagne Gange været indlagt i Aandssvageanstalt, men var derfra erklæret for ikke-aandssvag, men for et i høj Grad

degenereret Individ. Hans Praktik var i høj Grad utiltalende og utvivlsomt meget skadelig, idet han dels brugte at ringe Damer op og tiltale dem i sjofle og kendelig sadistisk prægede Vendinger, dels exhiberede foran Pigeskoler, foreviste uanstændige Billeder for halvvoxne Pigebørn etc. Hans seksuelle Abnormitet var i den Grad degenerativt præget og hans Handlinger saa afvigende fra de sædvanlige skikkelige, oftest alkoholiserede habituelle Exhibitionisters, at R. R. allerede i 1912 havde anbefalet ham interneret. Han anbefaledes nu til Internering i Sikringsanstalten og derefter — da man ikke vilde have ham her — paa Sundholm, men ved Østre Landsrets Dom af 8. Marts 1926 blev han frifunden. Han vil sikkert fortsætte sin skadelige Virksomhed.

I 3 Tilfælde interneredes de paaagældende paa R. R.s Anbefaling paa Sundholm. I det ene Tilfælde drejede det sig om en 67aarig, 9 Gange for Uterlighed (1 Gang desuden for Blodskam) straffet Mand, som for Lovens Ikrafttræden ved Underretten under Hensyn til § 39 var idømt Tugthusarbejde i 2½ Aar. Han erklæredes da paa Grundlag af en tidligere Observationserklæring og Amtslægens Udtalelse for et legemligt og aandeligt svækket, psykisk abnormt Individ. Han dømtes nu, efter at R. R. havde anbefalet hans Internering, ved Vestre Landsrets Dom af 10. Marts 1926 til Tvangsindlæggelse paa Sundholm.

Ogsaa den anden var kort før Lovens Ikrafttræden dømt ved Underretten. Han, der var 28 Aar gl., havde i meget stor Udstrækning gjort sig skyldig i Omgængelse mod Naturen og Uterlighed overfor Drengene, hvorfor han tidligere havde afsonet 6 Aars Forbedringshus, og hvorfor han nu atter var idømt 6 Aar. Han erklæredes af R. R. for »et i kønslig Henseende stærkt abnormt Individ, som maa anses farlig for den offentlige Sikkerhed«, og interneredes ved Østre Landsrets Dom af 12. Marts 1926 paa Sundholm.

I det tredje Tilfælde havde den 42aarige Straffange kun afsonet lidt over 1 Aar af en ham for Voldtægtsforsøg idømt

Straf paa 4 Aars Tugthus, han havde iforvejen 3 Straffe for Voldtægt og Uterlighed. Han var Vagabond og Vanedrancker og nød navnlig Kogesprit (efter egen Angivelse 1½ Pægl dgl.). Han erklæredes af Lægen for svagt begavet og noget sløvet, haabløs. R. R. erklærede ham for »et gennem vane-mæssig Alkoholmisbrug sløvet, psykisk abnormt Individ, som maatte anses farlig for den offentlige Sikkerhed«, og anbefalede hans Internering paa Sundholm. Dette bestemtes ved Vestre Landsrets Dom af 11. Febr. 1926.

Endvidere skal nævnes en Sag, i hvilken Højesteret men ikke Østre Landsret fulgte R. R.s Anbefaling om Internering, og som netop viser, hvor stor Betænkelighed man har næret ved at anvende denne Internering efter næsten endt Straf. Det var en 45aarig Mand, som 6 Gange var straffet for Uterlighed, og som nu næsten havde afsonet den ham sidst idømte Straf af 2 Aars Forbedringshus. Han erklæredes af Fængselslægen for et forhutlet Skrog, kyfoskolyotisk, havde masturberet stærkt, men aldrig haft Samleje med Kvinder, der intet vilde have med ham at gøre, havde derfor tilfredsstillet sin Kønssdrift ved Uterlighed overfor Smaapiger, ansaas for haabløs. R. R. erklærede ham for et i seksuel Henseende abnormt Individ, som maatte anses farlig, og anbefalede hans Internering paa Sundholm. Østre Landsret frifandt ham imidlertid (Dom af 5. Febr. 1926) under den Interneringssag, der blev anlagt mod ham, med følgende Motivering: Under de ovennævnte 6 Retssager for Sædelighedsforbrydelse mod ham har han hver Gang hævdet at have handlet under Paavirkning af Spiritus¹⁾. Tilsynsværgen (Kommandant i Frelsens Hær), der har aflagt ham Besøg i Straffeanstalten, erklærer, at han ikke er intellektuelt svækket og er saa stærkt paa-virket af Frygt for Internering, at der er grundet Haab om, at han vil afholde sig fra Forbrydelser, naar han støttes økonomisk og moralsk gennem Frelsens Hær, og Faren for, at hans Modstandskraft svækkes ved

¹⁾ Udhævelserne af mig.

Spirituspaavirkning, søges imødegaaet. Herefter og under Hensyn til den mindre graverende Beskaffenhed af Størstedelen af de Sædelighedsforbrydelser, for hvilke han er straffet, »findes det betænkeligt at statuere . . .« Derimod dømte Højesteret (Dom af 7. Maj 1926) ham under Hensyn til hans mange strafbare Handlinger, tildels af alvorlig Karakter, og da det efter de afgivne Lægeerklæringer, derunder en d. 12. April 1926 dateret Erklæring fra Lægen ved Straffeanstalten, maatte antages, at der var »nærliggende Fare for at den Tiltalte, naar han bliver løsladt, paany vil forbryde sig paa lignende Maade« — til Internering paa Sundholm.

I et noget lignende Tilfælde var en 58aarig Mand, der var straffet 5 Gange for Uterlighed overfor Smaapiger og -drengue og navnlig Exhibition, sidst med 3 Aars Forbedringshus, hvoraf omtrent det halve var afsonet, af R. R. erklæret seksuelt abnorm og farlig og anbefalet til Internering paa Sundholm, hvortil han ogsaa var domt af Østre Landsret (Dom af 1. Febr. 1926). Ved Højesterets Dom af 25. Juni 1926 frifandttes han imidlertid, efter at der under Appelsagen var indhentet en Erklæring fra Fængselslægen, der, uagtet Tiltalte selv mente, at hans Driftsliv under den sidste Afsoning var falden til Ro, stillede sig meget tvivlende til hans Forbedring, og fra Fængselsinspektøren, som udtalte, at »selv om hans Fortid taler imod ham, har jeg nogen Tillid til ham, idet jeg tror, at selve Interneringsstrudsen vil virke i høj Grad afskrækkende paa ham«. Højesteret fandt det efter alt det foreliggende »betænkeligt at statuere, at«.

Det maa indrømmes, at der ogsaa i biologisk Henseende er en Forskel mellem de to sidste Tiltalte, som, selv om begge bærer Diagnosen seksuel Abnormitet, bevirker, at den første — sikkert selv ved alle Kauteler ved Løsladelsen, til Trods for Interneringsfrygten, vilde have været langt mere tilbøjelig til Recidiv end den sidste. Hos den første, der var stærk Masturbant, men aldrig havde haft normalt

Samleje, var de ganske ensartede Forbrydelser efterhaanden blevne rene vanemæssige Udslag af en hyperæsthetisk, men puerilt farvet Kønssdrift, der ved hans forholdsvis unge Alder endnu ikke kunde ventes afdæmpet. Ogsaa den anden havde masturberet stærkt fra 16 Aars Alderen, havde som voksen jævnlig søgt normalt Samleje, bl. a. med sin Forlovede, men havde vist sig impotent. Han havde saa fortsat med Masturbation, idet han havde forhøjet Nydelsen ved Ekshibition og forskellige uterlige Handlinger med Børn af begge Køn. Hans første Straf var i 1896, hans anden i 1917 (ganske vist havde han opholdt sig en Del Aar i Udlandet), saa kom der vel en Række Straffe i 1918, 1920 og 1924, men Handlingerne havde dog ikke den ensartede Karakter, som i Reglen særpræger de vanemæssige Sædelighedsforbrydere. Endelig kunde hans mere fremrykkede Alder muligvis gøre ham mindre farlig end den første, skønt han allerede i 1917, da han var indlagt til Observation, havde hævdet sin aftagende Kønssdrift.

Sluttelig skal jeg nærmere omtale en Dom, hvor R. R.s Erklæring ikke blev taget til Følge, men hvor den retlige Afgørelse tildels støttede sig til Slutninger, der kontrasterede mod den biologiske Erfaring, og som iøvrigt ogsaa paa anden Maade frembyder Interesse. Det var en 45aarig Mand, som havde masturberet fra 9 Aars Alderen, og som i 16 Aars Alderen var bleven forført til homoseksuel Uterlighed af en ældre Herre og senere — udpræget seksuel hyperæsthetisk, som han var — i Udlandet og herhjemme havde drevet homoseksuel Praktik. Han blev første Gang straffet i 28 Aars Alderen (1908) og senere 4 Gange, sidst i 1920 med 4 Aars Forbedringshusarbejde, idet han hver Gang havde foretaget sig homoseksuelle Handlinger med en stor Mængde halvvoksne Dreng. Han skildredes som upaalidelig og løgnagtig, ialfald tidligere hysterisk, angav til Tider at være deprimeret og havde næret Ønske om at blive kastreret. Under sidste Ophold i Arresten var der i den Anledning foretaget dobbeltsidig Vasektomi paa ham

— en Operation, som der naturligvis kun var Mening i at foretage, hvis den kunde virke suggestivt. En saadan Virkning synes imidlertid ikke at være indtraadt, ialfald folte han sig ved Løsladelsen fra Straffeanstalten d. 11. Septbr. 1924 fristet ved Mødet med en ung Mand, han tilfældig traf, og henvendte sig derfor til den Læge, der havde vasektomeret ham, og denne foranledigede ham indlagt i Sindssygehospitalet ved A. Han opførte sig her godt, selv om han indrømmede, at han følte sig seksuel fristet af nogle Drengene i Hospitalet, og da han, selv om han ikke var sindssyg, dog var et psykisk abnormt Individ, anbefalede R. R., der iøvrigt flere Gange tidligere havde haft Lejlighed til at beskæftige sig med hans Straffesager, efter Omstændighederne, at han foreløbig blev i Hospitalet, hvilket Overlægen havde tilraadet. Da han imidlertid efter Sundhedsstyrelsens Skøn ikke kunde forblive i Hospitalet, ligesaa lidt som han kunde anbringes i Sikringsanstalten, og det syntes ganske uforsvarligt alt nu at slippe den efter alt at domme hurtig recidiverende, højst skadelige, abnorme habituelle Sædelighedsforbryder løs, anbefalede R. R., paa Rigsadvokatens Forespørgsel, at der rejstes Sag mod ham i Medfør af Lov af 11. April 1925, og at han interneredes paa Sundholm. Ved den mod ham til Internering ved Vestre Landsret rejste Sag blev han imidlertid frifunden (11. Dec. 1925). Sindssygehospitalets Overlæge, der havde givet Møde som befuldmægtiget for Sagsøgte beskikkede Tilsynsværge, havde oplyst, at Sagsøgte siden sin Indlæggelse i Sindssygehospitalet havde virket som Sadelmager, med hvilken Beskæftigelse han var yderst tilfreds, samt at hans Helbredelse stadig syntes at skride frem, og at den nu med Sagsøgte Samtykke etablerede Ordning, som efter Overlægens Skøn vilde kunne fortsættes, frembød praktisk Garanti for, at han ikke paany vilde forse sig, hvorhos Overlægen som sit Skøn havde udtalt, at Sagsøgte Indlæggelse paa den særlige Interneringsanstalt, Sundholm, sikkert vilde have en skadelig Indflydelse paa Sagsøgte og hæmme »hans en-

delige Helbredelse«. Sagsøgte havde ligeledes under Domsforhandlingerne selv indtrængende anmodet om at blive fritaget for Internering, saaledes at han kunde forblive paa Sindssygehospitalet. »Efter det saaledes oplyste findes det ikke for Tiden af Hensyn til den almindelige Retssikkerhed nødvendigt«

Hvorledes man har affundet sig med Sundhedsstyrelsen, der jo — egentlig med Rette — havde hævdet, at den ikke-sindssyge Sædelighedsforbryder ikke hørte hjemme i Sindssygehospitalet, kan ikke oplyses, ligesaa lidt som, om Haabet om den om ikke medfødt, saa dog meget stærkt homo-seksuelt orienterede Sædelighedsforbryders Helbredelse er gaaet i Opfyldelse. Det vides kun, at han i Maj 1927 er udskreven af Sindssygehospitalet og rejst til Kanada. —

Man kunde maaske sige, at Afgørelserne efter § 1, 2. Stk. nu har mindre Interesse, idet de ikke længere vil kunne faa Betydning som Præcedens. Dog vil Spørgsmaalet om Betingelsen for alt dømte psykisk (seksuelt) abnormes Internering utvivlsomt ogsaa faa Betydning under den nye Straffelov, man længselsfuldt venter paa.

Om man i et eller andet af de behandlede Tilfælde har grebet fejl, og da navnlig har interneret for faa nu, da der endelig var Lejlighed til at sikre sig mod de recidiverende Sædelighedsforbrydere, vil Fremtiden vise. Det vil da antagelig ses, hvor stærk Interneringsfrygten virker, ikke paa den seksuelle Abnormitet, men paa dens Udslag, hvad enten disse nu kun sker gennem Indflydelse af Alkohol eller ej.

Det er naturligt, at de under Retssagerne tilvejebragte Oplysninger om de sociale og individuelle Momenter Indflydelse paa den seksuelle Abnormitets Udslag ogsaa vil have Betydning, naar der bliver Spørgsmaal om de alt interneredes Proveudskrivning, og det gælder om at tilvejebringe Levevilkaar, under hvilke de skadelige Momenter Indflydelse saa vidt mulig elimineres. Som nævnt er alt to af de paa Sundholm internerede proveudskrevne.

De Vanskeligheder, der har været ved Anbringelsen

af de ved Lov af 11. April 1925 til Internering dømte, maa gøre det klart, at man straks ved Vedtagelsen af den nye Straffelov maa tilvejebringe de for Lovens Udnyttelse nødvendige Institutioner, altsaa i denne Sammenhæng foruden Arbejdshus tillige den særlige Anstalt eller Anstaltsafdeling, hvor de mindre tilregnelige — vel under nøje Lægetilsyn — skal gennemgaa Straf, og den Institution, der skal tjene til Sikkerhedsforvaring. At disse Institutioner heldigt — saaledes som jeg tidligere har anbefalet — kunde knyttes til en central Arbejdsanstalt i Lighed med Rhinprovinsens Provincial-Arbejdsanstalt i Brauweiler, som jeg har beskrevet i N. T. f. F. 1912, skal jeg ikke her komme nærmere ind paa, saa meget mindre som Spørgsmaalet om en central Arbejdsanstalt ikke længere synes at være aktuelt herhjemme.

Inden Forvaringsanstalten paa Sundholm blev indrettet, var ialfald R. R. meget ilde stedt, naar det af Anklagemyndigheden blev spurgt om, hvor man skulde anbringe dem, som af R. R. anbefalede internerede. Allerede inden Lovens Ikrafttræden gjorde R. R., da det spurgtes om Anbringelse af den noksom bekendte B., opmærksom paa, at der ikke fandtes til Anbringelse af ikke-sindssyge eller -aandssvage egnede »Abnormanstalter«, og indtil Forvaringsanstalten i Løbet af Sommeren 1925 blev indrettet, maatte R. R. give fortaht og erklære, at »det var Raadet ubekendt, paa hvilke Institutioner Loven af 11. April 1925 tog Sigte«. Selv efter Indretningen af Forvaringsanstalten paa Sundholm har Anbringelsen ofte foraarsaget Vanskeligheder. Antagelig har man ved Lovens Udformning tænkt sig, at de Personer, der vilde blive internerede, var betydelig mere psykisk abnorme, end det har vist sig at være Tilfældet, og regnet med Sikringsanstalten ved Sindssygehospitalet i Nykøbing som Interneringssted ogsaa for ikke-sindssyge eller -aandssvage. Ganske vist er Sikringsanstalten ifølge Justitsministeriets Regulativ af 24. Juni 1918 kun bestemt til Optagelse af »sindssyge eller aandssvage Mænd, om hvem det i Anled-

ning af begaaede Lovovertrædelser enten ved Dom eller ved administrativ Resolution bestemmes, at der bør træffes Sikkerhedsforanstaltninger overfor dem«, men det var bekendt, at der foruden disse i Anstalten fandtes — og ogsaa maatte findes — en Del psykisk degenererede (Psykopater), som ialfald i Øjeblikket ikke var sindssyge. R. R. anbefalede derfor ogsaa, særlig hvor det drejede sig om Brandstiftere og Voldsmænd og ogsaa om Sædelighedsforbrydere, hos hvilke der var fremtrædende psykiske Symptomer, navnlig da inden Forvaringsanstalten var taget i Brug, Sikringsanstalten »for saa vidt som der dersteds optages andre end de sindssyge eller aandssvage, for hvilke den er bestemt«. Paa Kriminalistforeningens 20. Aarsmøde oplyste Overlæge *Krarup* imidlertid, at omtrent Halvdelen af Sikringsanstaltens Beboere er Psykopater, men hverken sindssyge eller aandssvage, og det kan naturligvis have visse Ulemper at forpleje disse forskelligartede Elementer samtidig, selv om adskillige af de sindssyge og de fleste aandssvage dér vel er degenerativt prægede, og det er forstaaeligt, at Sikringsanstaltens Ledelse reagerer mod at faa indlagt flere Psykopater end højst nødvendigt. Men det uheldige ligger i, at man har knyttet Sikringsanstalten til et Sindssygehospital og ikke som et lægeligt ledet Anneks til en Straffeanstalt (Nyborg), saaledes som det i sin Tid var paa Tale, da man kunde være ret sikker paa, at de fleste, der trænger til et Ophold her, netop vilde blive de stærkt psykisk degenererede Vaneforbrydere. Og det er ialfald retslig set højst uheldigt, at Forbrydere, der ikke henhører under Sindssyge- eller Aandssvageforsorg, selv om de efter Regulativet kun kan anbringes i Sikringsanstalten med Justitsministeriets Billigelse, dog forplejes under en af Sundhedsministeriets Institutioner og særlig ikke kan anbringes der, uden efter at Sundhedsstyrelsen har skønnet, at de er egnede dertil, noget, der jo ligger ganske udenfor S. S.s Omraade og i Virkeligheden strider mod § 10 i Loven om Sundhedsvæsenets Centralstyrelse.

Det er højst uheldigt, at der under Interneringssager flere Gange har været Uoverensstemmelse mellem den rent administrativt bestemte S. S. og det responsumafgivende R. R., en Uoverensstemmelse, der, da S. S., om jeg saa maa sige, raader over Sikringsanstalten, let kan have meget kedelige Konsekvenser. Særlig grelt virker her den ovenfor nævnte Østre Landsrets Dom af 3. Maj 1927, der angik en ikke tidligere straffet 18aarig Knøs, som var tiltalt for Manddrab og Røveri. Han havde været indlagt til Observation i et Sindssygehospital, som havde udtalt, at han hverken var sindssyg eller aandssvag, men »et arvelig disponeret Individ, som allerede fra tidlig Alder havde udvist visse psykopatiske Karaktertræk, særlig i Form af Hefthighed og Ubeherskethed, Selvraadighed og Følelsesafstumpning, Egenskaber, der yderligere havde haft gunstige Udviklingsmuligheder gennem hans Livs ydre Kaar«. I Overensstemmelse hermed udtalte R. R., at Tiltalte »hverken er aandssvag eller sindssyg, men et arvelig disponeret, stærkt psykisk degenereret Individ med Tilbøjelighed til Affekthandlen og impulsiv Handlen«, og anbefalede hans Internering i Sikringsanstalten. S. S. udtalte imidlertid at »efter dens Formening er Tiltalte hverken sindssyg eller aandssvag og nærmest at betragte som et noget psykisk degenereret Individ, men at Sundhedsstyrelsen dog, naar Hensyn toges til hans unge Alder og de uheldige Kaar, hvorunder han er opvokset, anser det for betænkeligt allerede nu at fastslaa, at han i Modsætning til mange andre Voldsmænd er saa farlig for den offentlige Sikkerhed, at han bør interneres paa Sikringsanstalten, hvor han dog efter hele sin aandelige Udvikling ikke hører hjemme«. Naar Anklagemyndigheden, der principalt indstillede ham til Internering, herefter ikke havde andet Interneringssted at anvise end Sundholm — hvor han skulde anbringes imellem en Del gamle Sædelighedsforbrydere —, kan man ikke fortænke Østre Landsret i, at den idømte ham 6 Aars Forbedringshus, rigtignok med den Motivering, at »de af ham begaaede Forbrydelser ikke

godtgør, at han frembyder en saadan nærliggende og alvorlig Fare for Retssikkerheden« Det maa dog antages, at da en Straf under særlige Forhold var udelukket, vilde en foreløbig Internering i Sikringsanstalten, hvor der var al Adgang til Individualisering, have været heldigere for ham og Samfundet end en lidet individualiserende langvarig Forbedringshusstraf.

Det synes ialfald nødvendigt, at der, hvis den nye Straffelovs Bestemmelser angaaende psykisk (og seksuelt) abnormes Straf og Internering skal kunne ske Fyldest, skabes Institutioner, i hvilke Domsmagten, efter at den retspsykiatriske Sagkyndighed er hørt, kan anbringe de paagældende, uden at der fra lægekyndig eller anden administrativ Myndigheds Side kan rejses Indvending.

Maj 1928.
